

Pääallystö- lehti

3/2016 KESÄKUU

Tavoitteena terveellinen
työympäristö

4

Mikä kriisinhallinta-
tehtävissä motivoi ?

24

SUOMEN ALIUPSEERI 1930-44,
ASEMIEN 1945,
SAULI 1946-53,
ALIUPSEERI 1954-74,
TOIMIUPSEERI 1974-89.

PÄÄLLYSTÖLIITON ÄÄNENKANNATTAJA

86. vuosikerta
ilmestyy 6 kertaa vuodessa.
ISBN 0788-8554

PÄÄLLYSTÖLEHTI 2016,

aineisto- ja ilmestymispäivät

numero	aineisto	ilmestyy
4	18.8.	7.9.
5	14.10.	2.11.
6	25.11.	15.12.

Aineiston voi toimittaa päätoimit-
tajalle tai toimitussihteerille alla
oleviin sähköpostiosoitteisiin. Toi-
mitus päättää julkaisukynnyksestä.
Kirjoittajat vastaavat omista kirjoi-
tuksistaan.

TOIMITUS:

Laivastokatu 1 b
00160 HELSINKI

PÄÄTOIMITTAJA:

Juha Susi
Puh. 040 301 9294
juha.susi@paallystoliitto.fi

TOIMITUSSIHTEERI:

Samuli Vahteristo
Puh. 050 561 1455
samuli.vahteristo@pp1.inet.fi

VAKITUISET AVUSTAJAT:

Marko Jalkanen
Puh. 040 301 9295
marko.jalkanen@paallystoliitto.fi

Antti Kymäläinen
040 828 2758
antti.kymalainen@kolumbus.fi

Jukka Mäkinen
Puh. 050 594 4613
jukka.makinen@paallystoliitto.fi

Arto Penttinen
Puh. 050 443 1409
arto.penttinen@paallystoliitto.fi

Matti Vihurila
Puh. 040 518 6672
matti.vihurila@hotmail.fi

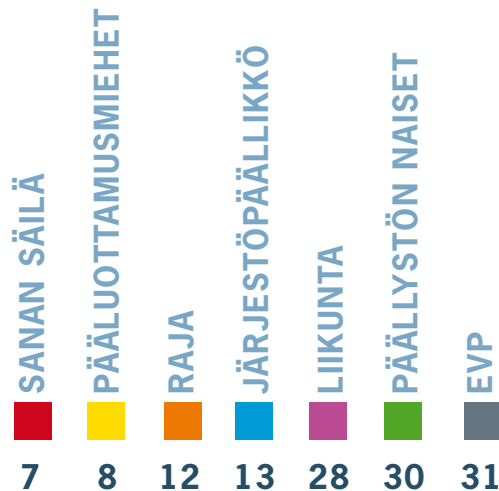
OSOITTEENMUUTOKSET:

040 301 9290
toimisto@paallystoliitto.fi

Taitto: Simo Nummi 040 532 5815
simo.nummi@mainosnummi.inet.fi

Painotalo Eura Print Oy

VAKIOPALSTAT

SISÄLTÖ

Samuli Vahteristo

- 4** Tavoitteena terveellinen työympäristö
- 8** Luottamusmiehet edunvalvonnan keskiössä
- 10** Sotilaallisten harjoitusten korvausperusteet
- 12** Rajan sopimuspaketti jälleen kerran "perälautaan"
- 16** Akava kasvaa keskusjärjestönä
- 18** Henkilöstöalalla isoja ja pieniä muutoksia
- 20** Positiivinen palaute palkitsee
- 22** Meripalvelutyöryhmä ratkoo ongelmia
- 24** Mikä kriisinhallintatehtävissä motivoi?
- 29** Vuoden urheiluteko-tunnustus Kari Pennaselle

Kansi: Anonyymisti kriisinhallintatehtävissä,
Puolustusvoimat

Kilpailukyky sopimus syntynee, mutta ...

Kansantalous ui syvissä vesissä ja velkaantuu jatkuvasti. Onko julkinen sektori ja sen kurittaminen ratkaisu, jolla käänne saadaan aikaiseksi – ei todellakaan näytä siltä. Mikäli vienti ei lähde vetämään ja tuonti on jatkuvasti arvoltaan suurempaa, se merkitsee väistämättä sitä, että valuuttaa valuu ulos maasta. Miksi kansainvälisten ja kotimaisten yritysten annetaan harrastaa ”verosuunnittelua”, jolla mahdollistetaan Suomessa tehtyjen voittojen siirto veroparatiiseihin ilman sen kummallisempia seuraamuksia? Julkisen sektorin kurjuus johtuu suurelta osin siitä, että muussa yhteiskunnassa sallitaan toimia, joilla on merkittävä vaikutus kansalaisten asemaan suhteessa julkisen sektorin palveluihin.

Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen toimintaedellytykset riippuvat täysin valtion budjettivarmuudesta. Kilpailukyky sopimuksen osana on tarkoitus sopia ns. selviytymislausekkeen mukaisista toimista, joilla mahdollistetaan palvelussuhteiden heikentäminen, mikäli virasto joutuu äkillisesti taloudelliseen ahdinkoon. Mikä sitten olisi sellainen äkillinen tilanne, joka voisi aiheuttaa julkisella sektorilla palvelussuhteiden heikennykset – onko se eduskunnan äänestys valtion budjetin hyväksymiseen liittyen, vai mikä se voisi olla? On valittava todettava, että nyt ollaan antamassa valtiotyönantajalle keinot, joilla valtion henkilöstöä voidaan kurittaa myös budjettileikkauksilla. Onko tämän keinon ja sen käyttämisen taustalla se fakta, että valtiosektorin henkilöstöresurssit ja -määrät on jo ajettu minimiin tehtävistä suoriutumisen kannalta?

Puolustusvoimat ja Rajavartiolaitos ovat varmuudella tehneet osansa julkisen talouden sopeuttamisesta ja erityisesti virastoissa palveleva henkilöstö. Nyt näyttää vahvasti siltä, että neuvottelu- ja sopimustoiminta ajetaan tilaan, missä oikein mikään ei etene, ja muutoksia tehdään henkilöstön asemaan lainsäädännön kautta eli nykyisillä palvelussuhteinehdoilla edellytetään aiempaa laajempaa sitoutumista virastojen työnantajalähtöisiin tarpeisiin. Valittu suunta ja ke-

hitys ovat vaarallisia etenkin, kun ajatellaan tulevaisuutta ja sitä tilannetta, jossa talous lähtee nousuun ja osaavasta henkilöstöstä joudutaan kilpailemaan yksityissektorin kanssa. Uskooko kukaan aidosti siihen, että nykynuoriso ei panisi merkille niitä työnantajia, jotka eivät huolehdi henkilöstöstään vaan toistuvasti heikentävät henkilöstön palvelussuhteen ehtoja uusilla tulkinnoillaan.

Huonoja esimerkkejä siis riittää siitä, mikä on ajan kuva valtion henkilöstöpolitiikassa. Uusilla lainsäädännöillä pakotetaan valitettavan usein henkilöstö tilanteeseen, jossa muutetaan olemassa olevia palvelussuhteinehtoja suhteessa siihen, mikä on tilanne ollut rekrytoitaessa henkilö töihin. Huonoimpia esimerkkejä lähiajoilta ovat mm. pakottaminen henkilöstö ulkomaanpalvelukseen ilman, että palvelussuhteinehdoista neuvoteltaisiin tai sovittaisiin ennakoivasti tai työnantajan yksipuoleiset uudet tulkinnot vuosilomien myöntämiskäytäntöjen osalta lomien ja lomarahen vaihtovapaiden osalta. Edellä mainitut asiat ovat vain jäävuoren huippu, ja niillä on varmudella vaikutuksensa henkilöstön asemaan ja luottamukseen työnantajaa kohtaan. Kummassakaan tapauksessa ei ole kuitenkaan kyse mistään sellaisesta, mistä ei voitaisi löytää konsensusta. Ratkaisuhakuisuus edellyttää aitoa neuvottelua ja sopimista osapuolten välillä eikä vain toteamuksia, että ”Ei meillä ole mitään tarvetta tarkastella asiaa uudelleen”.

Toivotaan, että kesän lomat rentouttavat ilmapiiiriä ja neuvotteluosapuolia mahdollistaen asioiden tarkastelun yhdessä yhteisen ymmärryksen löytämiseksi sekä henkilöstön tukemiseksi jaksamaan vaikeiden aikojen yli.

Hyvää kesää kaikille lukijoillemme.

Sakari Vuoremaa
Puheenjohtaja

PÄÄLYSTÖLIITTO RY.

Laivastokatu 1 b, 00160 HELSINKI • www.paallystoliitto.fi • toimisto@paallystoliitto.fi • 040 301 9290 • (09) 726 2299 (faksi)
Toimisto avoinna arkin 9.00–15.00. • s-posti: etunimi.sukunimi@paallystoliitto.fi

Puheenjohtaja Sakari Vuoremaa 040 301 9291, 0299 500 783. Järjestöpäällikkö Arto Penttinen 040 301 9292, 050 443 1409.
Järjestösihteeri Anja Mustajoki 040 301 9290, Järjestösihteeri Minna Laitinen 040 301 9297.

Päälähtämismiehet Marko Jalkanen 040 301 9295, 0299 500 798, Juha Susi 040 301 9294, 0299 500 787,
Jukka Mäkinen 040 301 9296, 050 594 4613. HUOM! Tekstiviestit eivät toimi 040-alkuisissa numeroissa.

LAKIASIANNEUVONTA: Asianajotoimisto Lindell (02) 251 1004, (09) 586 2867 e-mail: aatsto@lindell.inet.fi. (Ota yhteys liiton toimistoon ennen oikeusavun pyytämistä.)

Rakennusten home- ja sisäilmaongelmat ovat Suomessa jatkuvasti esillä. Erityisen huomion kohteina ovat olleet koulujen ja muiden julkisten rakennusten vaivat, eivätkä Puolustusvoimienkaan harmit ole jääneet pimentoon. Nykyisessä reaaliaikaisessa sosiaalisen median tiedonvälityksessä ikäviä asioita ei voi piilotella. Jos sisäilmaongelmissa ei heti ryhdytä uskottaviin selvitys- ja korjaustoimiin, asia löytyy alta aikayksikön iltapäivälehtien lööpeistä.

Puolustusvoimat julkaisi tammi-kuussa Sisäilman laadunhallintaohjeen, jonka viesti on selvä: sisäilmaongelmien epäilyjä ei sota-väessä peitellä eikä vähätellä. Kysymys on varusmiesten ja henkilökunnan terveydestä.

- Tilahallinnan näkökulmasta ohjeella on ollut hyvä vaikutus. Se on tukenut ja opastanut tilojen käyttäjiä oikeaan toimintamalliin ja oikeisiin toimenpiteisiin sisäilmaongelmatilanteissa, sanoo tilahallintasektorin johtaja, rakennusarkkitehti **Heikki Savolainen**.

Savolainen työskentelee Puolustusvoimien logistiikkalaitoksen esikunnassa, joka vastaa puolustusvoimien tilahallinnan järjestelyistä ja asiantuntijatehtävistä.

Kiinteistöjä korjataan

Puolustusvoimilla on käytössään noin 3 miljoonan huoneistoneliömetrin toimitilat ja noin 7 000 rakennusta. Näistä vanhimmat on rakennettu 1890-luvulla ja uusimmat 2010-luvulla. Pääosin rakennuskanta on 40 - 50 vuoden ikäistä.

- Merkittävä osa tiloista on elinkaarensa peruskorjausvaiheessa, jolloin rakennuksissa ja niiden teknisissä järjestelmissä on erilaisia ikään perustuvia korjaustarpeita. Kaikkia ei kuitenkaan ole mahdollista

korjata yhtäaikaaisesti jatkuvan koulutus-toiminnan häiriintymättä eikä toisaalta taloudellisista resursseista johtuen, kuvailee Savolainen korjausrakentamisen realiteetteja.

Saneerattu kuitenkin on. Savolaisen mukaan Senaatti-kiinteistöt on vuodesta 2003 lähtien peruskorjannut puolustusvoimien

Tavoitteena turvallinen ja terveellinen työympäristö

Teksti: Antti Kymäläinen Kuva: Samuli Vahteristo

käytössä olevia rakennuksia sadoilla miljoonilla euroilla.

Peruskorjaus- ja perusparannushankkeilla rakennukset ja tilat päivitetään vastaamaan nykymääräyksiä. Rakennusvirheiden korjaamisesta ei useinkaan ole kysymys, sillä tilat on aikoinaan rakennettu voimassa olevien määräyksien ja viranomaisvaatimusten mukaisesti.

Puolustusvoimien massiivisesta toimitilakannasta löytyy kohteita, joissa osa tilojen käyttäjistä kokee sisäilmasta johtuvia oireita. Ongelmia on ilmennyt muun muassa majoitus-, toimisto-, tuotanto- ja terveydenhuollon tiloissa.

Löytyykö näiden korjaamiseen rahaa vai pitääkö oireilua vain sietää?

- Puolustusvoimien resurssit ovat toistaiseksi olleet riittävät käytössä olevaan tilakantaan nähden. Valtiontalouden ny-

kytilanne ja valtioneuvoston linjaukset Senaatti-kiinteistöjen investointivaltuuksien rajoittamisesta saattavat tulevaisuudessa vaikuttaa peruskorjaushankkeiden aikatauluihin ja sen myötä mahdollisesti myös rakennusten kuntoon, muotoilee Savolainen. Toisaalta valtion uuden omakustannusperiaatteen vuokratjärjestelmän myötä rakennusten vuosikorjauksiin kohdennetaan tulevaisuudessa lisäresursseja korjausvelan hillitsemiseksi.

Ennaltaehkäisy avainasemassa

Sisäilmaongelmien syntymistä pyritään ehkäisemään ennakolta. Rakennuksien ja niiden laitteistojen viat ja puutteet pyritään havaitsemaan ajoissa.

- Seurantaa ja tarkastuksia tekevät niin rakennusten omistajat ja ylläpitäjät kuin puolustusvoimat itsekin tilojen käyttäjänä. Lisäksi työsuojelu- ja terveysviranomaiset tekevät harjoitus-, koulutus- ja majoitustilojen tarkastuksia, summaa Savolainen.

Ennaltaehkäisevään keinovalikoimaan kuuluvat muun muassa kiinteistönhoito, kunnossapito ja siivous sekä rakennusten oikeanlainen käyttö. Toimitiloihin kohdennetaan Puolustushallinnon rakennuslaitoksen tuottamia palveluja lähes 50 miljoonan euron arvosta vuosittain.

Kentältä - tai paremmin seinien sisäpuolelta - on kuulunut viestejä, joiden mukaan siivouksesta olisi jouduttu säästösyistä tinkimään. Siisteyshän osaltaan vaikuttaa koettuun sisäilman laatuun. Savolainen kiittää väitteen.

- Puolustusvoimien ja Puolustushallinnon rakennuslaitoksen väliseen palvelusopimukseen liittyvien siivouspalveluiden määrä, laajuus ja laatu eivät ole muuttuneet aiemmista vuosista.

Huovintrinteen uusi terveysasema on myönteinen esimerkki siitä, että kun korjaamalla vanhaa ei tilanne sisäilman laadun osalta parane, niin vanha puretaan ja rakennetaan uusi.

Yliluutnantti Juha Sepän mielestä terveysaseman taloteknisestä tilasta voi päätellä, että nyt on hyvät edellytykset laadukkaaseen sisäilmaan.

Säkylään uusi terveysasema

Teksti: Antti Kymäläinen Kuvat: Samuli Vahteristo

Säkylän terveysaseman tiloissa vahduttiin sisäilmaongelmiin vajaa kymmenen vuotta sitten, jolloin useilla aseman työntekijöillä todettiin huonoon sisäilmaan tyypillisesti liittyviä oireita. Työskentely 1960-luvun alkupuolella rakennetuissa tiloissa päättyi vuoden 2010 lopulla, kun Lounais-Suomen Aluehallintovirasto asetti rakennuksen käyttökieltoon.

- Tätä ennen tiloja yritettiin pitää tekohengittämällä käyttökunnossa erilaisin korjauksin, muistelee Säkylän terveysaseman osastoupseeri, yliluutnantti **Juha Seppä**. Rakennuksessa oli kosteusvaurioiden syntymiseen myötävaikuttavia rakenteita sekä materiaaleja, joiden riskit ajan mittaan toteutuivat. Ilmanvaihdon puutteet pahensivat tilannetta.

Ensimmäisen korjausyrityksen aikana v. 2008 terveysaseman toimintoja hajasijotettiin väistötiloihin Säkylän kasarmialueelle. Korjauksista huolimatta ongelmat eivät väistyneet ja edessä oli uusi evakkoetki. Käyttökiellon myötä v. 2011 alkupuolella osa terveysaseman henkilöstöstä siirtyi Säkylän kunnalta vuokrattuihin väistötiloi-

hin. Kenttäsaaraanhoitajille ja osalle muuta henkilöstöä järjestettiin tilat muualta varuskunnasta.

Korjausyritykset ja lopulta väistötiloihin siirtymiset merkitsivät rahanmenoa. Ikävimpiä olivat kuitenkin inhimilliset seuraukset. Osalle henkilöstöstä jäi sairaassa rakennuksessa työskentelystä pysyviä terveyshaittoja.

- Yhdellä työntekijällä on todettu tilanteen aiheuttama, ammattitaudiksi luokiteltu kosteusvaurioperäinen astma ja muutamalla muulla vastaava vahva epäily. Osa altistuneista henkilöistä saa heti silmä- ja hengitystieoireita, mikäli he joutuvat tiloihin, joissa on sisäilmaongelmia, kertoo Seppä.

Vaikka rakennuksessa oli ongelmia, kaikki terveysasemalla työskennelleet eivät saaneet oireita. Altistumisen kestollakaan ei näyttänyt olevan vaikutusta tilanteeseen. Sepän mukaan oli pitkään tiloissa työskennelleitä, joilla ei ollut oireita ja vastaavasti lyhemmän aikaa altistuneita, joilla taas oireita oli. Asiantuntijapiireissä ilmiö on yleisesti tunnettu, mutta syitä tähän ei tarkkaan tiedetä. Jotkut vain ovat herkempiä homeitiöille ja bakteereille.

Käyttökiellon jälkeen käynnistettiin suunnittelutyö vanhan terveysaseman perusteellisemmasta kunnostamisesta. Tämä jatkui aina v. 2013 lopulle saakka, kunnes Senaatti-kiinteistöt lopulta päätti vanhan purkamisesta ja uuden rakentamisesta. Viisi miljoonaa euroa maksanut uudisrakennus otettiin käyttöön toukokuun lopulla, ja henkilöstön pitkä evakkotaival väistötiloissa päättyi.

- Uudessa rakennuksessa on otettu hyvin huomioon käyttäjän vaatimukset. Tilat vastaavat toiveita, täytyy hattua nostaa, kiittelee Seppä pitkän prosessin onnellista lopputulemaa.

Ohje hyvään sisäilmaan

Teksti: Antti Kymäläinen

Pääesikunta on julkaissut Sisäilman laadun hallintaohjeen (HM105/29.1.2016), jossa määritetään vastuut ja menettelytavat sisäilmaongelmia epäiltäessä. Tavoitteena on, että Puolustusvoimien toimitilat ovat tarkoitukseen sopivia ja käyttäjilleen turvalisia ja terveellisiä. Tavoitteeseen pyritään ongelmien ennaltaehkäisyllä, niiden selvittämisellä ja korjaavilla toimilla.

Hyvältä sisäilmalta odotetaan, että ilma tuntuu raikkaalta, lämpötila on oikea, suhteellinen ilmankosteus on sopiva ja että ilmanvaihto on riittävä, mutta vetoisuus ei häiritse.

Huonon sisäilman taustalla voi olla ilmanvaihdon toimimattomuus, huono siisteys, viemäreiden vesilukkojen kuivuminen, materiaaleista haihtuvat kemikaalit, eristeiden mineraalivillakuidut tai ulkoilmasta kulkeutuvat mikrobit ja siitepöly. Kasarmeilla keho sisäilma voi johtua varusteiden kuivattami-

sesta tuvista ja varustekaapeissa. Sisäilmaongelmien syynä voi olla myös rakennuksen kosteusvaurio.

Sisäilmaongelmia pyritään ehkäisemään mm. kiinteistönhoidolla, siivouksella, kunnossapidolla ja peruskorjauksilla sekä käyttäjien toimenpitein.

Huono sisäilma alentaa työtehoa ja voi aiheuttaa viihtyvyyshaittojen lisäksi terveyshaittoja, jotka ilmenevät erilaisina oireina kuten hengitysteiden, silmien ja ihon ärsytysoireina. Voimakkaassa altistuksessa voi esiintyä myös yleisoireita kuten päänsärkyä, väsymystä ja kuumeilua.

Sisäilmaa voidaan epäillä ongelmien aiheuttajaksi, jos oireet liittyvät tietyssä tilassa oleskeluun ja ne helpottuvat muualla. Oireilussa voi olla yksilöllisiä eroja: toiset oireilevat jo lyhyen altistumisen jälkeen, toiset eivät oireile välttämättä lainkaan.

Herätteenä sisäilmaepäilyyn selvittämiseksi voi olla kiinteistön käyttäjän, kiinteistönhoi-

*Jokainen voi omasta työhuoneestaan etsiä, missä on ilmanvaihtoventtiili. Huovinnanteen uudella terveysasemalla on jo-
kaisessa tilassa useita
kuvassa näkyviä ilmavaihtoventtiileitä.*

don, terveydenhuollon tai ympäristöterveydenhuollon havainnot taikka tilassa oireilevien henkilöiden ilmoitukset.

Palkattu henkilökunta tekee ilmoituksen mahdollisesta sisäilmaongelmasta lähiesimiehelle, työsuojeluvaltuutetulle tai työ- ja palvelusturvallisuuspäällikölle; varusmiehet suoranaiselle esimiehelle, yksikön vääpelille tai varusmiestoimikunnalle.

Sisäilmaongelman selvittämisestä ja tarvittavista toimenpiteistä vastaa ko. hallintoyksikkö. Laajoissa ongelmissa toimenpiteisiin osallistuu hallintoyksikön sisäilmaryhmä. Henkilöstö siirretään pois terveyshaittoja aiheuttavista tiloista ja sijoitetaan korvaaviin terveellisiin tiloihin.

Sisäilmaongelmatilanteissa viestintä on tärkeässä roolissa. Viestinnällä ylläpidetään luottamusta, edistetään läpinäkyvyyttä ja pidetään henkilöstö ajan tasalla tilanteesta. Huono viestintä ruokkii huhujen leviämistä ja epäluulon ilmapiiriä.

Löysät pois puolustuksesta

Teksti: Antti Kymäläinen Kuva: Samuli Vahteristo

Puolustusvoimat säästää toimitilakuluista. Jatkossa sotaväki työskentelee aikaisempaa pienemmissä tiloissa, eikä jokaiselle työntekijälle osoiteta omaa työpistettä. Kaikkien ei katsota tarvitsevan omaa nimikkojakkaraa, koska virkamiehet ovat harvoin samaan aikaan paikalla. Väki on hajallaan harjoituksissa, virkamatkoilla ja vapailla, kurssilla ja kuntosuorituksissa, milloin missäkin. Akuuttien tilanpuutekonfliktien ratkaisemiseksi on luotu menettelyohjeet. Sellaisessa hyvin epätodennäköisessä tilanteessa, jossa jonakin päivänä työpaikalle on pyrkimässä enemmän ahertajia kuin työpisteitä on käytettävissä, tilat jaetaan sotilasarvon ja virkaiän mukaan. Mikäli kilvoittelijoissa on arvoltaan ja iältään identtisiä tapauksia, etusijaisuus ratkaistaan kivi, sakset ja paperi-mittelöllä. Työpisteiden koko rajoitetaan vastaisuudessa suosituksen mukaisesti 15 neliöön

per henkilö. Tämä on itseasiassa aivan liian kaa. Tuttu työterveyslogan valistaa, että istuminen tappaa. Siirtyminen seisontatyöpisteisiin pitää henkilöstön hengissä ja vähentää tilojen tarvetta entisestään. Normaaliille konttorirootalle riittää hyvin yhden neliön läntti. Jos tuntuu ahtaalta, pitää muistaa, että sopu sijaa antaa. Eli turha riitely varmasti vähenee.

Tiiviissä avokonttorissa tiedot ja ideat liikkuvat esteettömästi, mutta ilma ei välttämättä. Ilmanvaihtoa voidaan parantaa siirtymällä ulkoseinättömiin tiloihin. Samalla voidaan pitää laitteiden ja ihmisten tuottama lämpö kurissa. Raitis ilma lisää tuottavuutta. Pihattonavetoissa lehmätkin lypsävät enemmän.

Kun konttoripuoli on saatu kuntoon, voidaan katse siirtää kasarmeihin. Mihin näitä homehtuvia hotelleita tarvitaan? Kannattaako kasarmeja ylipäätään ylläpitää?

Kuten toistuvasti toivotetaan, maata ei puolusteta varuskunnista. Joukotkin tuotetaan nykyään suoraan sodan ajan kokoonpa-

noon. Ei ole suuri askel siirtyä käytäntöön, jossa varusmiehet astuvat palvelukseen joukkojen perustamispaikoilla. Näiden ympäristössä aloitetaan koulutus, kuten liikkeen kannallepanon yhteydessäkin toimitaan. Sitten siirrytään syventävään harjoitteluun varsinaiselle operaatioalueelle. Täsmäkoulutus todellisessa ympäristössä parantaa suorituskykyä. Ja lisäksi joukot ovat jatkuvassa valmiudessa yllätyshyökkäysten varalta. Eli kasarmeille voidaan sanoa goodbye.

Samalla voidaan poistaa sotaväen tarpeeton tuplatoiminta. Nykyään Puolustusvoimilla on sekä rauhan ajan että sodan ajan organisaatio ja sotilailla vastaavasti sekä rauhan ajan että sodan ajan tehtävä. Viime kädessä Puolustusvoimat on olemassa sodan varalta - mihin se tarvitsee kahta päällekkäistä kokoonpanoa? Aivan - ei mihinkään, kun ei ole niitä varuskuntiakaan kasarmeineen! Toiminta on tehokkaampaa ja kulut puolta pienemmät, kun sotilaat keskittyvät pelkästään ydintehtäväänsä - joukkojen johtamiseen ja kouluttamiseen.

Eikä kustannusjahtia kannata tähän jättää - aina voidaan säästää ja säästää, sillä pienempiä päällekkäisyyksiä riittää poistettavaksi. Jokaisella on nykyään oma mobiililaitte. Pitääkö Puolustusvoimien hankkia toinen vehje vaivaksi? Ei tarvitse - yhteydenpito sujuu sekä sotavaltion sisällä että kottijoukkoihin mainiosti yhdelläkin kapulalla. Sote-uudistuksen jälkeen terveyspalveluja saa kattavasti kaikkialta, syrjäisintä maakuntaa myöten. Ei sotaväki omia sanitärejä tarvitse. Pitsaa ja kebabia löytyy joka kulmakunnasta ja tarvittaessa Sotkun auto ajaa paikalle. Töpinä on turhan panttina. Ja ihmisillä itsellään on sotaväen sotisopaa mukavammat ulkoiluvetimet. Pitäkööt ne päällänsä palveluksessakin. Armeija voisi jakaa kokardit.

Luottamusmiehet edunvalvonnan keskiössä

Teksti: Marko Jalkanen Kuva: Samuli Vahteristo

Päälouottamusmies Marko Jalkanen (kesk) saa Tuomas Alaselta kinkkisen tehtävän ratkaistavakseen. Taustalla tilannetta seuraa Teemu Heikkinen.

Millainen luottamusmiesorganisaatio Puolustusvoimissa palvelee parhaiten päälystöliittolaista edunvalvontaa tulevaisuudessa?

Päälystöliiton luottamusmiesorganisaatio uudistuu vuoden 2017 alussa. Neuvottelut työnantajan edustajien kanssa ovat kesken, eikä luottamusmiesten määrästä tai heidän palvelussuhteen ehdoista ole vielä tarkkaa tietoa. Varmaa on kuitenkin se, että toiminnallisesti Päälystöliiton luottamusmiesorganisaatiossa korostuu jatkossakin kolme tasoa eli paikallis-, alue- ja keskustaso. Jokaista liiton jäsentä edustaa paikallinen luottamusmies joko omalla työpaikalla, omassa organisaatiossa tai työpaikan lähialueella, ja hänen puoleensa jäsen voi kääntyä kaikissa palvelussuhteen ehtoihin liittyvissä asioissa.

Paikalliset luottamusmiehet ovat organisaation luottamusmiestoiminnan kannalta korvaamattomia. He tuntevat paikalliset olosuhteet ja tietävät oman organisaation neuvottelukanavat, esimiehet ja mahdollisuudet virkamiesten ja työnantajan edustajien välillä esiintyvien kysymysten selvittämiseksi. Luottamusmies auttaa jäseniä opastamalla ja neuvomalla jäsenen oikeuksista, sovittamalla epäselvyyksiä sekä erimielisyyksiä työnantajan kanssa

ja edustamalla jäseniä erilaisissa neuvotteluissa. Paikallinen luottamusmies ottaa tarvittaessa yhteyttä luottamusmiesorganisaation seuraavalle tasolle eli puolustushaarojen pääluottamusmiehiin. Nämä pääluottamusmiehet vastaavat luottamusmiestoiminnasta toimialueellaan. Tämä taso muodostaa päätoimisten pääluottamusmiehen kanssa liiton toimielimiin kuuluvan luottamusmiesryhmän. Luottamusmiesryhmä toimii Päälystöliitto ry:n hallituksen asiantuntija- ja neuvotteluyksikönä, jonka tarkoituksena on tuottaa liiton päätöksentekoon tarvittavaa informaatiota. Luottamusmiesryhmän kautta paikallisella luottamusmiehellä on tukenaan koko liiton luottamusmies- ja neuvottelujärjestelmä. Järjestelmä toimii aina paikallisesta neuvottelutilanteesta valtakunnalliseen keskusneuvotteluun ja tarvittaessa työtuoimioistuimeen saakka.

Luottamusmiesten rooli on muuttunut

Puolustusvoimat tarvitsee luottamusmiehiä. Ammattisotilaiden palkkaus, työaika ja muut palvelussuhteen ehdot määräytyvät virkaehtosopimuksin. Virkaehtosopimusjärjestelmän ylläpitäminen ja kehittäminen

perustuvat työnantajan ja ammattijärjestöjen välisiin neuvottelusuhteisiin. Luottamusmiehet ovat niitä, jotka hallintoyksiköissä pitävät käytännön neuvottelusuhteita yllä ja toimivat työnantajan ja henkilöstön välillä rakentavassa yhteistoiminnassa työrauhan ylläpitämiseksi. Tarkoituksena on osaltaan edistää osapuolten välillä solmittujen sopimusten noudattamista sekä työnantajan ja henkilöstön välillä mahdollisesti syntyvien erimielisyyksien oikeudenmukaista ja nopeaa selvittämistä.

Perinteisessä edunvalvontatyössä luottamusmiehet reagoivat yleensä siihen, mitä työnantaja tekee. Tehtäväkohtaisen palkkausjärjestelmä on kuitenkin muuttanut luottamusmiesten roolia merkittävästi eikä perinteinen, ns. sopimuspoliisitoiminta enää riitä. Luottamusmies on koulutettu vaativuudenarviointityön asiantuntija, jolloin häneltä odotetaan asiantuntijuutta ja esimiesten ohjausta palkkausjärjestelmän soveltamisessa. Luottamusmiehellä on myös viimeisintä tietoa voimassa olevista virka- ja työehtosopimuksista ja niiden tulkinnasta. Oppiva organisaatio ymmärtää hyödyntää tämän ja käyttää luottamusmiestä neuvonantajana käskyjen, suunnitelmien ja päätösten laadinnassa.

Puolustusvoimat kokeilee puhelinpäivystystä

Teksti: Marko Jalkanen Kuva: Kimmo Kupias

Puolustusvoimissa päivystyspalvelun ja vapaamuotoisen varallaolon rinnalle otetaan kokeiluun puhelinpäivystys, johon ei kuulu työpaikalle saapumisvelvoitetta. Asiasta on neuvoteltu tovin aikaa järjestöjen kanssa ja nyt siitä on päästy sopuun. Kokeilu jatkuu vähintään vuoden 2017 loppuun ja koskee tilanteita, joissa huolintaliike vaatii puolustusvoimia asettamaan sotilasmateriaalia lähettävänä organisaationa yhteyshenkilön kansainvälisen ilma- tai merikuljetuksen ajaksi. Tällöin yhteyshenkilölle määrätään vapaa-aikaan ulottuva velvoite päivystää puhelinta ja olla samalla valmiudessa aloittaa välitön virkatehtävien hoito puhelimen soidessa.

Ehdottomasta tavoitettavuudesta yhteyshenkilölle maksetaan 25 %:n varallaolokorvauksen suuruinen korvaus, johon oikeutavaksi ajaksi työvuorotaulukon mukaisena vapaapäivänä lasketaan 24 tuntia vuorokaudelta ja muuna päivänä 16 tuntia vuorokaudelta. Varallaolokorvauksen suuruisia korvausta ei makseta harjoituspäivärahaa saavalle virkamiehelle eikä tätä tavoitettavuusaikaa lueta työajaksi. Niissä tilanteissa, jolloin yhteyshenkilö joutuu suoritta-

maan puhelimitse tukitoimien hoitamiseen kuuluvia tehtäviä, henkilölle maksetaan kul-takin kalenterivuorokaudelta hälytysrahan suuruinen korvaus. Mikäli kuitenkin tukitoimien hoitamisesta aiheutuu yli tunnin työsuoritus, huomioidaan tämä aika työajan laskennassa samalla tavalla, kuin se virkamiehen kohdalla muussa työssä huomi-oitaisiin.

Kokeilu on tervetullut uudistus työaika-määräyksiin. Täytyy toivoa, että kokeilun kokemukset ovat sen kaltaisia, että tulevaisuudessa puhelinpäivystystä koskevat kirjaukset voidaan liittää myös osaksi tarkentavaa virkaehtosopimusta. Puolustus-

Vapaaehtoinen puhelinpäivystyskokeilu on tervetullut uudistus työaika-määräyksiin. Täytyy toivoa, että kokeilun kokemukset ovat sen kaltaisia, että tulevaisuudessa puhelinpäivystystä koskevat kirjaukset voidaan liittää myös osaksi tarkentavaa virkaehtosopimusta.

voimien työaikasopimuksen mukaisessa vapaamuotoisessa varallaolossa virkamies menee työn luokse - puhelinpäivystyksessä kyse on siitä, että työ tulee tekniikan avulla virkamiehen luokse. Tämänkaltaisia kirjauksia Puolustusvoimien työaikasopimuksessa ei nyt ole.

Tukea työelämään

Teksti: Juha Susi

Miltä kuulostaa oman työkyvyn kehittäminen? Vastaus löytyy KILLA-kuntoutuksesta. Kyseessä on Kelan tarjoama uusin ammatillinen kuntoutuksen muoto. Tavoitteena on parantaa ja tukea työntekijän työkykyä sekä edistää hänen pysymistään työelämässä.

KILLA-kuntoutuksessa yhteistyö työnantajan ja työterveyshuollon kanssa on avainasemassa. Mikäli työpaikan ja työterveyshuollon tekemät toimenpiteet eivät ole auttaneet, voidaan tukea hakea kuntoutuksesta. Kuntoutus tulee aloittaa riittävän varhain, jotta se ehtii turvata työskentelyn koko työuran ajan.

Onko viikossa neljä maanantaita vai jumittaako niska? Perusteet kuntoutukselle voivat olla fyysisiä tai elämänhallintaan liittyviä

ongelmia. Tämän johdosta kurssien sisältö suunnitellaan aina yksilöllisesti. Sisältö muodostuu kolmesta viiden päivän lähijaksosta, jotka ajoittuvat noin vuoden ajalle. Kurssit voivat olla työntekijän tilaamia, jolloin ne ovat esimerkiksi hallintoyksikkökohtaisia. Myös ammattiliitot voivat anoa kursseja Kelalta, jolloin ne ovat valtakunnallisia. Kurssien ryhmäajaksot ovat palkallista virkavapaata. Työnantaja saa vuorostaan Kelan maksaman kuntoutusrahan sekä työkyvyn työntekijän. Päällystöliitto harkitsee jäsenilleen suunnatun kurssin anomista vuodelle 2017, mikäli kiinnostusta löytyy. Ota siis yhteys toimistoon ja ilmoita, mikäli kurssi kiinnostaa. Kurssien tavoitevahvuus on kahdeksan henkilöä.

HED-raportti uudistuu

Teksti: Juha Susi

Luottamusmiesryhmä uudisti kevään aikana henkilöedustajille suunnattua raportointia. Kyselyä on tiivistetty entisestään. Tavoitteena on saada selville annettujen palveluiden tarve ja millaisista palveluista on kyse. Kyselylinkki lähetetään kesäkuun puoliväliin mennessä. Vastausaineiston perusteella tehdään tarvittavia tarkennuksia loppuvuoden toimintaan.

Sotilaallisten harjoitusten korvausperusteet yhä ennallaan

Teksti: Marko Jalkanen Kuva: Puolustusvoimat

Pääesikunnan henkilöstöosasto ohjeisti viime vuoden lopulla sotilaallisten harjoitusten korvausten maksamista harjoituksista, jotka koskevat yksinomaan palkattua henkilöstöä. Ohjeen mukaan harjoituksista voidaan suorittaa korvauksia vain virkamiehille, joiden harjoitus kestää yhdenjaksoisesti vähintään 24 tuntia. Ohje on aiheuttanut kentällä kummastusta, että onko sotilaallisen harjoituksen korvausperusteissa tapahtunut jotain muutosta. Tästä ei ole kyse eikä sopimusmääräyksiä ole muutettu. Ohjeella on pikemminkin haluttu tarkentaa sitä, että sotilaallista harjoitusta ei voida käyttää esimerkiksi henkilöstön motivointikeinona virkatehtävien hoitamiseksi, vaan tällaiset tehtävät tulee tehdä normaalina työaikana. Sotilaallisia harjoituksia voidaan pitää kiinteänä osana puolustusvoimien toimintaa. Kriisiaikaan ja poikkeusolosuhteisiin valmistautuminen edellyttävät, että merkittävä osa harjoittelusta tapahtuu ympäri vuorokauden kestävässä, mahdollisimman todenmukaisissa erityisolosuhteissa, joissa harjaannutaan sodan ajan toimintaan. Sotilaallisen harjoituksen yhdenjaksoisuudella tarkoitetaan sitä, että harjoitustoiminta jatkuu säännönmukaisesti säännöllisen työajan ulkopuolella. Harjoitusta ei voida pitää yhdenjaksoisena, mikäli harjoitus on

järjestetty siten, että virkamies voi vapaasti keskeyttää osallistumisensa harjoitukseen ja poistua harjoituksesta esimerkiksi vuorokausilepoa varten. Harjoituksen aikana voidaan poiketa työaikasopimuksessa sovitusta vuorokautisen keskeytymättömän lepoajan vaatimuksesta.

Vaikka sotilaallinen harjoitus on tarkoitettu keskeytymättömäksi ja kestämaan yhdenjaksoisesti vähintään 24 tuntia, yksittäiselle virkamiehelle ei työaikasopimuksessa ole asetettu erityistä 24 tunnin läsnäolovelvoitetta sotilaallisessa harjoituksessa. Harjoituksen osallistuvan virkamiehen työajaksi sellaiselta kalenterivuorokaudelta, jonka aikana hänen palveluksensa harjoituksessa meno- ja paluumatkoineen on kestänyt vähintään 8 tuntia, lasketaan näistä 8 tuntia. Sotilaallisen harjoituksen työaika-merkintään ja harjoituskorvaukseen luetaan kaikki ne sotilaalliseen harjoitukseen kuuluvat työtehtävät, joita kunakin kalenterivuorokautena tehdään.

Harjoitusjoukkoon liittymättömät tehtävät

Sotilaallisessa harjoituksessa on kyseessä Puolustusvoimien työaikasopimuksen muusta työajan laskennasta poikkeava erityispalvelumuoto, jolloin työskennellään poikkeavissa olosuhteissa. Sotilaallista

harjoitusta ei tunneta työaikalain tai sen soveltamisohjeiden käsitteissä. Puolustusvoimien työaikasopimuksen mukaiset harjoituskorvaukset ovat työnantajalle lopunperin halpa keino saada virkamiehen työpanos käytettäväksi sotilaalliseen harjoitukseen ympäri vuorokauden.

Sotilaallisen harjoituksen kalenterivuorokautena, jolloin harjoituskokoonpanoon kuuluva virkamies määrätään suorittamaan harjoitukseen tai harjoitusjoukkoon liittymättömiä tehtäviä, lasketaan hänen työaikansa siten, kuin se kunkin virkamiehen osalta muussa työssä laskettaisiin. Jos virkamies määrätään suorittamaan harjoitukseen tai harjoitusjoukkoon liittymättömiä tehtäviä sotilaallisen harjoituksen jo alkaessa, keskeytyy harjoitus tehtävän suoritajaksi, eikä keskeytysaikaa lasketa sotilaalliseen harjoitukseen kuuluvaksi työksi. Huomioiden kultakin kalenterivuorokaudelta sotilaalliseen harjoitukseen kuuluvaksi työksi laskettava 8 tuntia, saman kalenterivuorokauden aikana virkamiehelle voi kertyä 16 tuntia muuta työaikasopimuksen mukaista työaika. Tältä ajalta virkamiehelle myös muodostuu Puolustusvoimien työaikasopimuksen lauantai- tai sunnuntai-työkorvaukseen taikka ilta-, yötyö- ja aatopäivänsiisään oikeuttavaa työaika, mikäli perusteet täyttyvät.

Suomi lähettää Irakiin 50 sotilasta lisää

Teksti: Marko Jalkanen Kuva: Puolustusvoimat

Suomi vahvistaa osallistumistaan sotilaalliseen kriisinhallintaoperaatioon Irakissa ja vastaa muun muassa näin Ranskan EU:n avunantolausekkeen nojalla esittämään pyyntöön lisätuesta ISIL:n vastaiseen työhön. Tällä hetkellä Irakin OIR-kriisinhallintaoperaatiossa on noin 50 suomalaista sotilasta kouluttamassa kurdien peshmerga-joukkoja. Tätä kouluttajatehtävää jatketaan edelleenkin, ja jatkossa Suomi osallistuu operaation Advise & Assist -neuvonantotoimintaan noin 50 sotilaalla. Osallistumisen kokonaisvahvuus olisi näin ollen noin 100 sotilasta. Käynnistyvällä neuvonantotoiminnalla suomalaiset tukevat Kurdistanin turvallisuusjoukkojen prikaati- ja pataljoonatasen esikuntia Irakin pohjoisosissa. Neuvonantotoiminta tapahtuu osin Pohjois-Irakin Kurdistanin alueen ulkopuolella, mutta kuitenkin rintamalinjan takana. Neuvonantotoimintaan osallistuvat

suomalaiset keräävät myös tietoa kentällä toimivien kurdijoukkojen koulutustarpeista ja arvioivat joukoille annetun koulutuksen vaikuttavuutta.

Suomen OIR-kriisinhallintaoperaatio Irakissa poikkeaa monella tapaa muista Suomen kriisinhallintaoperaatioista. Joukkojen asemaa Irakissa ei määritä yhteinen kansainvälinen sopimus alueella, vaan toiminta perustuu Suomen ja Irakin väliseen noottien vaihtoon. Suomen kriisinhallintahenkilöstölle on myönnetty diplomaattisia suhteita koskevan Wienin yleissopimuksen mukainen, edustustojen hallinnolliseen ja teknilliseen henkilökuntaan rinnastuva asema. Noottien vaihtoon perustuen henkilöt voivat käyttää sotilaspukua sekä kantaa aseita itsepuolustuskäytökseen. Lisäksi OIR-operaation anonymiteetin suojaamistoimet poikkeavat muista operaatioista. Irakissa palvelevien suomalaisten nimiä tai

kuvia ei ole päästetty julkisuuteen samalla tavoin kuin jostain muusta Suomen kriisinhallintaoperaatiosta.

Kevään aikana tarkasteltiin OIR-operaation palvelussuhteen ehtoja puolustusministeriön kriisinhallintahenkilöstön yhteistoimintaryhmässä. Irakissa palvelevalle henkilöstölle maksetaan korotettua kriisinhallintapäivärahaa 65 euroa/vrk ja lisäksi olosuhteiden johdosta 10 euroa/vrk erityistä operaatiokohtaista päivärahaa. Eriksen määrätyissä neuvonantajatehtävissä palvelevalle maksetaan neuvonantaja- ja kouluttajalisää, jonka määrä on enintään vaativuusluokan ja sitä seuraavan ylemmän vaativuusluokan palkkauksen erotus kaksinkertaisena, kuitenkin vähintään 800 euroa kuukaudessa. Lisää saavien määrän arvioidaan olevan noin 20 henkilöä.

Irakissa palvelevien suomalaisten nimiä tai kuvia ei päästetä julkisuuteen samalla tavoin kuin aikaisemmista Suomen kriisinhallintaoperaatiosta. Jatkossa kuvat nähdään vain kalustokuvia tai kuvia henkilöistä takaapäin.

Rajan sopimuspaketti jälleen kerran ”perälautaan”

Teksti: Jukka Mäkinen Kuva: Erkki Hirvonsalo

Työnantaja kutsui hieman yllättäen henkilöstöjärjestöjä edustavat sopijaosapuolet (JUKO ry, JHL ry, Pardia ry) virkaehtosopimusneuvotteluihin huhtikuun loppupuolella. Sen jälkeen neuvoteltiin kolme eri kertaa tarkentavien virkaehtosopimusten muuttamisesta. Neuvotteluissa olivat mukana työaikasopimus, palkkausjärjestelmäsopimus ja sen allekirjoittamispyytäkirja sekä muuttokustannusten korvaamista koskeva sopimus. Käytännössä paketti oli hyvin pitkälti samanlainen kuin v. 2014 käydyissä neuvotteluissa. Keskeisimmät neuvoteltavat asiakokonaisuudet olivat seuraavat: hälytystyön työaika, kurssilla olevan virkamiehen työaika, säännöllisen työajan keskimääräistäminen jaksotyössä kahden peräkkäisen työjakson aikana, tasoitusvapaaajärjestelmä säännöllisen työajan kohdentamiseksi virastotyössä, vapaamuotoinen varallaolo ja etävarallaolo, joustavat työaikamuodot sekä eräät muuttokustannusten korvaamista koskevan sopimuksen muutokset. Muiden sopimusten osalta muutokset olivat lähinnä teknisiä.

Varallaoloista siirtyvä varallisuus vaikeasti kohdennettavissa

Varallaolojen osalta oli pöydällä kaksi uutta varallaolomallia eli kahden tunnin saapumisvelvoitteella oleva varallaolo sekä niin sanottu etävarallaolo. Etävarallaoloa olisi sovellettu esimerkiksi tutkinnanjohtajiin. Kesken neuvotteluja tuli hyvin selväksi, ettei etävarallaoloa voida JUKO:n näkökulmasta missään nimessä hyväksyä sen takia, että korvausprosentti olisi nykyiseen verrattuna selkeästi alempi. Tätä kohtaa ei enää toisessa tarjouksessa ollut. Kuitenkin kahden tunnin varallaolosta olisi vapautunut jonkin verran varallisuutta, jonka kohdentaminen olisi pitänyt mennä meidän näkökulmasta siten, että niille kohdennetaan, joilta leikataan (JUKO:n jäsenet). Tämä ei kuitenkaan kaikille järjestöille kelvannut, vaan esitykset kohdentamisesta olivat JUKO:n pettymykseksi aivan toisenlaisia.

Sopimus kaatui samalla tavalla kuin v. 2014

Työnantaja teki kaksi erillistä tarjousta, joihin molempiin pääsopijaosapuolet antoivat omat kirjalliset vastauksensa. Annettujen vastausten ja 19.5. käytyjen neuvottelujen perusteella neuvottelut ovat tältä erää päättyneet, ja uusien neuvottelujen käynnistäminen edellyttää käytännössä JHL:n ja

Pardian vastaantuloa etenkin 2 x 3-viikkoisjakson yhden jakson enimmäistuntimäärän noston osalta.

Kurssilla olevan virkamiehen työaika

Nykyinen työaikasopimus ja sen soveltaminen ovat ristiriidassa keskenään. Sopimuksella on siis sovittu, että leikkuri koskee ainoastaan ylityökorvauksia, ei puskurityöaikaa tai lisätöitä. Kuitenkin sopimuksen hengen mukaista olisi se, että leikataan lisä- ja ylityöt sekä jakso- että virastotyössä ja puskurityöaikaa tämä ei virastotyössä koskisi. Tätä asiaa yritettiin nyt muuttaa sopimukseen siten, ettei siihen jäisi tulkinnanvaraisuutta. Kun sopimukseen ei päästy, näillä näkymin ainut vaihtoehto Päällystöliitolla on käynnistää asiassa erimielisyysmenettely.

JUKO ry:n neuvottelijat järjestöpäällikkö Kari Nousiainen (Upseeriliitto), pääluottamusmies Kari Hämeenaho (Upseeriliitto) ja pääluottamusmies Jukka Mäkinen (Päällystöliitto) pohtivat työnantajan tekemää tarjousta.

Lomakohteiden alennusviikot käyttöön

Teksti: Arto Penttinen Kuva: Juha Susi

Kuntoutus- ja hyvinvointipalvelujen asiantuntija Tanja Tilles-Tirkkonen selvensi Kiilakuntoutuksen ryhmäjaksojen sisältöä järjestöpäällikkö Arto Penttiselle.

Päälystöllehden uusi sähköinen lukuversio on käytössä tästä numerosta alkaen. Lehden voit lukea liiton sivuilta entiseen tapaan noin viikkoa ennen printtilehden ilmestymistä. Pdf-version lukemista varten on hankittu lisenssi julkaisujärjestelmään, jolla lehden nettiversion lukeminen on entistä helpompaa. Lehden toimituskunta kaipaa palautetta julkaisujärjestelmästä ja lehden sisällöstä. Siksi lehden kunkin numeron yhteyteen lisätään linkki muutaman kysymyksen sisältävään palautekyselyyn. Jos koet, että tämä uusi julkaisujärjestelmä täyttää lehden lukuun omat tarpeesi, käy liiton jäsenivuilla jäsenpalveluiden välilehdeltä ja siellä eAsioinnissa kohdassa *henkilötiedot*, vaihtamassa ”täppä” kohtaan ”En halua Päälystöllehden printtiversiota”. Muista tallentaa muutos. Samalla voit ilmoittaa, jos et tarvitse Päälystökalendaria seuraavalle vuodelle.

Liiton lomakohteille uudet hakuajat ja alennusviikot käyttöön

Liiton hallitus päätti uusista lomakohteiden hakuajoista saatuaan palautteeseen perustuen. Esimerkiksi kesäkauden 1.5. – 31.8. kohteiden haku aika päättyy 28.2., jolloin työpaikoilla on pitkälti jo päätetty kesälomien pitoajankohdat. Loppuvuoden jaksolle 1.9. – 31.12. haku aikkaa on jatkettu kesäkuun loppuun. Hallitus päätti myös ottaa käyttöön hiljaisten aikojen alennusvi-

kot. Alennusviikko on normaalihintaiseen viikkoon nähden noin 20 prosenttia edullisempi. Uudet kohteiden hakuajat ja sesonki- sekä alennusviikot löydät jäsensivujen lomatoimintavälilehdeltä.

Kesä 2016

Lomakausi on aluillaan ja moni odottaa jo kuumeisesti lomien alkamista. Liiton toimiston vuosilomajärjestelyt ovat sellaiset, että toimistolla on ainakin yksi henkilö paikalla koko kesän palve-

massa jäsenistömme tarpeita. Työaikalukuman johdosta parhaiten tavoitat toimiston väen kello 9–15. Muistutan yhdistyksiä päivämäärästä 31.8. Tuohon päivään mennessä tulee lähettää esitykset liiton ansiomerkillä ja –mitalilla palkittavista sekä tehdä esitykset Vuoden opistoupseerin valitsemiseksi. Myös yhdistyksen esitykset edustajakokouksessa 8.11. käsiteltäviksi asioiksi tulee lähettää liiton hallitukselle 31.8. mennessä.

SAK:n, Akavan ja STTK:n yhteinen Kesäduunari-info on jälleen avattu. Palkansaajakeskusjärjestöjen maksuton neuvontapalvelu auttaa joka kesä satoja kesätyöntekijöitä puhelimitse ja netin kautta. Palvelu avautuu tänä kesänä jo 12. kerran.

Kesäduunarinuvoja Sini Tervo voi puhelimen tai netin kautta pyytää apua esimerkiksi palkkoihin, työvuoroihin tai työsopimuksen laatimiseen liittyviin asioihin. Nuvoja voi kysyä numerosta 0800 179 279 ja osoitteesta www.kesaduunari.fi. Keskustelua käydään myös Facebookissa osoitteessa www.facebook.com/kesaduunari ja Twitterissä twitter.com/kesaduunari. Puhelinpalvelu on avoinna maanantaista perjantaihin kello 9–15.

– Kesäduunari-info vastaa kaikille. Nuorten lisäksi maksuttomia neuvoja voivat kysyä muun muassa työnantajat ja nuorten vanhemmat. Jos ongelma vaatii

yksinkohtaisempaa puuttumista, ohjaan tarvittaessa soittajan hänen omaan ammattiliittoonsa, Tervo kertoo.

LAKIASIAINNEUVONTA

Asianajotoimisto Lindell
(02) 251 1004, (09) 586 2867
aatsto@lindell.inet.fi
Ota yhteys liiton toimistoon ennen oikeusavun pyytämistä.

Akava kasvaa keskusjärjestönä

Teksti: Antti Kymäläinen Kuva: Samuli Vahteristo

Palkansaajakeskusjärjestöjen kentässä kuhisee. Pääosin SAK:hon ja STTK:hon kuuluvat järjestöt ovat selvittäneet uuden yhteisen keskusjärjestön perustamista, mutta hanke on kevään aikana ajautunut vastatuuleen STTK:n isojen ammattiliittojen irtauduttua tavoitteesta. Akavaa hanke ei horjuta.

- Akava on saanut uutta jäsenistöä sekä liittojen jäsenmäärän kasvun kautta että uusien jäsenjärjestöjen myötä, totesi Akavan puheenjohtaja **Sture Fjäder** Päällystöliiton puheenjohtajapäivillä.

Fjäder avasi ajankohtaiskatsauksessaan kivuliaasti synnytetyn kilpailukyky sopimuksen taustoja.

Helmikuun lopulla tehdyn ratkaisun mukaan työ- ja virkaehtosopimuksia jatketaan vuodella palkkoja korottamatta, vuosityöaikaa pidennetään 24 tunnilla, työntekijöiden sosiaalimaksuja nostetaan ja julkisen sektorin lomarahoja leikataan väliaikaisesti 30 prosentilla. Näiden madonlukujen mukaiset alakohtaiset työ- ja virkaehtosopimukset neuvotellaan toukokuun loppuun mennessä. Jos sopimuksia ei synny riittävän kattavasti, kilpailukyky sopimus raukeaa.

- Akava oli alusta lähtien valmis noudattamaan maltillista palkkapolitiikkaa työllisyyden ja kilpailuvuon parantamiseksi sekä tekemään sopimuksen, jolla hallituksen pakkolait korvataan, kertoi Fjäder. Pakkolait olisivat heikentäneet palvelussuhteen ehtoja aikaansaatu sopimusta paljon rajummin ja erityisesti julkisen sektorin henkilöstön osalta. Pahimmillaan lait olisivat leikanneet vuosipalkkaa lähes kahdeksan prosenttia.

Lomien lyhentäminen torjuttiin

Sopimusneuvotteluissa pöydällä ollut pitkien lomien leikkaus kahdeksalla päivällä saatiin lopulta torjuttua.

- Neuvotteluissa oli kova paine. Pääministeriä myöten tuotiin esiin, ettei voi olla niin, että toisilla on pitemmät lomat. Tilanne oli sellainen, että joku myönnitys piti tehdä, ja se oli tämä 30 prosentin määräaikainen leikkaus lomarahoihin. Tämä oli se hinta, jolla pitkät lomat voitiin säilyttää, kertasi Fjäder.

Hän painotti, että Akava haluaa olla uskottava sopimuskumppani. Kilpailukyky sopimusta ei saa päästää kariutumaan.

- Minä toivon, että alakohtaisia sopimuksia syntyy kattavasti ja että me saamme tämän maalin.

Sotilaille kilpailukyky sopimuksen mukainen työeläkemaksun korotus on ongelmallinen. Eläkemaksu vähennetään sotilaseläkkeen perusteena olevasta palkasta, jolloin korotettu maksu leikkaa tulevia eläkkeitä. Fjäderin mukaan tämä ylimääräinen heikennys pyritään poistamaan.

- Valtion työmarkkinalaitos ei ollut itse asiassa edes huomannut tätä ongelmaa. Ilmapääpiiri on sellainen, että tämä on kohtuuton ja että tämä täytyy hoitaa siten, että te ette häviä. Tämä laitetaan kuntoon, lupasi Fjäder.

Päällystöliiton puheenjohtaja Sakari Vuorenmaa ja Akavan seuraavalle nelivuotiskaudelle jatkopöytä saanut puheenjohtaja Sture Fjäder toteavat, että sotilaille kilpailukyky sopimuksen mukainen työeläkemaksun korotus on ongelmallinen.

Akavan rooli säilyy

Vaikka Elinkeinoelämän keskusliitto on ilmoittanut luopuvansa sopijaroolistaan eikä halua jatkossa enää tehdä keskitettyjä työmarkkinaratkaisuja, palkansaajakeskusjärjestöillä säilyy tärkeä rooli jatkossakin.

- Akava on edelleen mukana tekemässä eläkepolitiikkaa sekä edistämässä työelämän lainsäädäntöä ja sen uudistamista. Se tekee kolmikantayhteistyötä työttömyysturvan ylläpitämiseksi ja pyrkii vaikuttamaan verotukseen ja koulutuspolitiikkaan, listaa Fjäder keskusjärjestön keskeistä tehtävää.

Akava edustaa asiantuntijoita, esimiehiä ja korkeakoulutettuja edistämällä heidän onnistumistaan koulutuksessa ja työelämässä. Järjestö on puoluepoliittisesti sitoutunut.

Kilpailukyky sopimuksen kunnialla maaliin saattamisen ohella Akava on ottanut kuluvan vuoden edunvalvontateemoiksi muun muassa hallituksen budjettipolitiikkaan vaikuttamisen, koulutusleikkausten kyseenalaistamisen, kaikkien tuloluokkien veronkevennysten edistämisen ja julkisen talouden tasapainon tavoittelun.

Akava on tällä hetkellä toiseksi suurin palkansaajakeskusjärjestö - sen jäsenjärjestöissä on vajaat 600 000 henkilöjäsentä. Akavan jäsenjärjestöistä uuden keskusjärjestön selvitystyöhön lähti mukaan Insinööriliitto, joka sekkin on ollut yhdistymistavoitteen suhteen hajanainen.

Puheenjohtajapäivät – onnistunut kokonaisuus

Teksti: Samuli Vahteristo

Päällystöliiton puheenjohtajapäivät ovat merkittävässä roolissa, kun liiton tärkeimpiä kysymyksiä ja uudistuksia ratkotaan. Puheenjohtajat tuovat oman jäsenkuntansa näkemykset esille, mikä luo perustan päätöksenteolle ja osoittaa tietä muutostarpeiden suunnasta. Kevään puheenjohtajapäivillä esillä olivat erityisesti sääntömuutokset, liiton hallinnon uudistustarpeet, talousasiat sekä muut ajankohtaiset edunvalvontaan liittyvät asiat. Paikalla oli edustus 29 paikallisyhdistyksestä.

Edustajakokouksen puheenjohtajan **Kari Reinivuon** mukaan puheenjohtajapäivät oli onnistunut kokonaisuus, minkä myötä liiton sääntötyöryhmä ja työvaliokunta sekä uudistuksia eteenpäin vievä liiton johto saivat hyvät eväät valmistella kehitysesityksiä syksyn edustajakokousta varten.

Liiton sisäisten asioiden osalta puheenjohtajapäivien anti on luettavissa Päällystölehtien extranumerosta liiton jäsensivuilla.

Puheenjohtajapäiville oli kutsuttu niin Puolustusvoimien kuin Rajavartiolaitoksen johtoa kertomaan henkilöstöstrategiasta ja lähitulevaisuuden visioista. Puolustusvoimia edusti henkilöstöpäällikön sijainen, lip-pueamiraali **Timo Junttila** ja Rajavartiolaitosta henkilöstöosaston osastopäällikkö, lippueamiraali **Markku Hassinen**. Akavan puheenjohtaja **Sture Fjäder** avasi ajankohtaiskatsauksessaan kivuliaasti synnytetyn kilpailukykysovimuksen taustoja. Mielenkiintoisten esitysten ja taustoitusten parhaat palat ovat luettavissa toisaalla tämän lehden sivuilla, kuten myös liiton Vuoden toimihenkilöksi valitun **Jukka Mäkisen** ja Vuoden urheiluteko -palkinnon saaneen **Kari Pennasen** ajatukset.

Viking Linen myyntipäällikkö **Maria Hernberg** puolestaan esitteli, minkälaisia laivamatkapaketteja liiton jäsenille on tarjolla. Etuudet ovat esillä liiton jäsensivuilla.

LUE LISÄÄ PÄÄLLYSTÖLEHTI EXTRASTA

(Jäsensivut/Eduvalvonta/Päällystölehti Extrat)

- Sääntömuutostyö etenee
- Piirien kannat hallinnon uudistuksiin
- Liiton talous antaa pelivaraa vuosiksi eteenpäin

Arto Penttinen

Päällystöliitto onnittelee tunnustuksen saaneita

Akava palkitsi Päällystöliiton edunvalvojia puheenjohtajapäivillä. Akavan puheenjohtaja **Sture Fjäder** luovutti keskusjärjestön ansiomerkit liiton edunvalvojille tunnustuksena ja kiitoksena akavalaisen edunvalvonnan ja Päällystöliiton jäsenistön hyväksi tehdystä työstä. Puheenjohtaja **Sakari Vuoremaa** palkittiin Akavan hopeisella ansiomerkillä, edustajakokouksen puheenjohtaja **Kari Reinivuo** pronssisella ansiomerkillä hopeisin lehvin ja varapuheenjohtaja **Jyrki Lukkarinen** sekä pääluottamusmies **Marko Jalkanen** pronssisella ansiomerkillä.

VAKA-säätiö jakaa apurahoja puolustusvoimissa palveleville tai palvelleille henkilöille puolustusvoimien kehittämiseksi tehdystä merkittävästä tai ansiokkaasta pitkäaikaisesta työstä. VAKA-säätiö piti Katajanokan Kasinolla toukokuussa tilaisuuden, jossa stipendillä palkittiin Päällystöliiton jäsenistä **Markku Kaukoranta**, **Tuomo Ali-Vehmas**, **Teijo Heinonen**, **Jarmo Viitanen** ja **Mika Uosukainen**.

Samuli Vahteristo

Henkilöstöalalla isoja ja pieniä muutoksia

Teksti: Antti Kymäläinen Kuva: Samuli Vahteristo

Henkilöstöpäällikön sijainen, lippueamiraali **Timo Junttila** esitti puolustusvoimien henkilöstöalan tilannekatsauksen Päälystöliiton puheenjohtajapäivillä.

Puolustusvoimien henkilöstöjärjestelmää kehitetään henkilöstöstrategian mukaisesti. Pääesikunnan henkilöstöjohtoon tämän vuoden työstä on strategian jalkauttaminen käytännön toimenpiteiksi.

- Mitä ei voi käsittää, se pitää jalkauttaa, kevensi Junttila tärkeän kokonaisuuden avaimista.

Henkilöstöstrategiassa linjataan henkilöstörakenteen muutosperiaatteet opistoupseeriston poistuessa rivistä asteittain vuoteen 2035 mennessä.

- Opistoupseerien vaativammat tehtävät pyritään säilyttämään opistoupseereilla niin kauan kuin riittävän osaamisen ja kokemuksen omaavia henkilöitä pystytään hyödyn-

tämään näissä tehtävissä, painottaa Junttila vahvistettua periaatetta.

Hän arvioi, ettei opistoupseerien tarvitse olla huolissaan urakehitysmahdollisuuksista.

- Jos teillä on koulutustaso ja osaaminen sekä henkilökohtaiset ominaisuudet kunnon, niin kyllä te itse kukin uitte kohti 7- ja 8-tason tehtäviä.

Avautuvat tehtävät täytetään seuraajasuunnittelun mukaisella tehtäväkierrolla ja sitä täydentävällä sisäisellä hakumenettelyllä. Opistoupseerien vaativimpiin tehtäviin edellytetään tehtäväkierron tuottamaa laajaa kokemusta ja pätevyitymistä erilaisissa tehtävissä.

Ohjeistuksen mukaisesti puolustushaarat voivat muuttaa opistoupseerien OTV 5 - 6B -tehtäviä alipuseereiden tehtäviksi, mutta ylimpien tehtävien muutokset vaativat Pääesikunnan päätöksen ja sitä edeltävän yh-

Lippueamiraali Timo Junttilan mukaan sotilaseläkeiän nostaminen kahdella vuodella supistaa ammattisotilasreservin määrää 40 prosentilla. Vaihtoehtoja vajeen täyttämiseksi mietitään.

teistoimintakäsittelyn paikallistasolta aina keskustasolle saakka.

Liukumasäästöihin kaivataan kohtuutta

Viime vuosina palkkakehitys on valtiolla ollut kunta- ja yksityissektoria parempi eli valtion palkat ovat liukuneet ylöspäin muita nopeammin. Valtion työmarkkinalaitos on puuttunut tähän kehitykseen, ja virastoille on määrätty säästövelvoitteita, joilla liukumaa pyritään rajoittamaan. Puolustusvoimissa tämä merkitsee tänä vuonna 7,5 miljoonan euron nipistystä henkilöstömenoista.

Liukuman määrittäminen on ollut kaavamainen, eikä siinä ole otettu huomioon toiminnassa tapahtuvia muutoksia. Näitä Pääesikunta on yrittänyt työmarkkinalaitokselle selvittää leikkausten kohtuullistamiseksi.

- Kun mittauksen lähtöpiste on vuoden 2014 lopulla, tulos ei ole oikea, jos vuoden 2015 palkkamenojen kasvussa ei huomioida sitä, että harjoitukset ovat lisääntyneet ja kertausharjoituksiakin on kolme kertaa enemmän, perustelee Junttila.

Hänen mukaansa työmarkkinalaitos on osoittanut jonkinlaista ymmärrystä Pääesikunnan näkemykselle, mutta nähtäväksi jää, onko sillä vaikutusta tuleviin säästövelvoitteisiin.

Eläkeiän nousu vaikuttaa henkilöstöjärjestelmään

Puolustusvoimien henkilöstörakennetta kehitetään sodan ajan suorituskyvyn ja joukkorakenteen tarpeiden perusteella. Palkattu henkilöstö muodostaa sodan ajan tehtävien rungon. Sotilaseläkeiän nostaminen kahdella vuodella supistaa ammattisotilasreservin määrää 40 prosentilla. Eläkemuutokset vaikuttavat henkilöstöjärjestelmään asteittain ja täydellä painollaan vuoden 2025 jälkeen. 2020-luvun lopulla sodan ajan joukkojen ammattisotilasreservi on pienentynyt noin 600 henkilöllä nykyisestä.

Junttilan mukaan vaihtoehtoja vajeen täyttämiseksi mietitään. Esillä olleen reserviläiskorvausmenettelyn käyttöönotto edellyttäisi sitä, että osa eläkemuutoksen tuottamasta säästöstä saataisiin takaisin puolustushallinnon käyttöön.

Reservin kutistumisen lisäksi eläkemuutos nostaa sotilaiden keski-ikää ja hidastaa tehtäväkiertoa. Myös opistoupseerien poistuma hidastuu.

Työpisteet tiivistyvät

Säästöjen saamiseksi puolustusvoimat luopuu osasta nykyisistä toimitiloista. Tilajärjestelyt aloitetaan jo kesän aikana, ja ensi vuoden alusta monilla paikkakunnilla työskennellään entistä ahtaammissa kontoreissa.

- Työ säilyy, mutta työpiste häilyy, motivoi Junttila väljempään työskentelyyn tottuneita uuteen tilanteeseen.

Tulevat tilajärjestelyt eivät varmasti ole kaikkien mieleen, mutta järkiratkaisuihin Junttilan mukaan pyritään.

- Tietyt minimi pitää tietysti säilyttää, jotta meillä on lakiin, asetuksiin ja suosituksiin perustuvat asianmukaiset työtilat.

Laajentuneet mahdollisuudet etä- ja hajautettuun työhön voivat osaltaan lieventää näköpiirissä olevaa ahtautta.

Palvelukeskuksen toimintaa kehitetään

Puolustusvoimauudistuksen yhteydessä perustettu Puolustusvoimien palvelukeskus koordinoi ja tuottaa Puolustusvoimien yhteisiä tukitoimintoja, kuten henkilöstö-, tiedonhallinta-, talous- ja matkapalveluja sekä oppimis- ja kuvapalveluja. Pääosin Joensuussa majaa pitävä keskus työllistää noin 360 motivoitunutta ammattilaista. Palvelukeskuksen toimintaa ohjaa komento-päällikkö, ja sen palvelujen piirissä on koko puolustusvoimien henkilöstö.

Ensimmäisen toimintavuoden palautteen mukaan palvelukeskuksen toiminta on käynnistynyt kohtalaisen hyvin.

- Asiakaspalaute tuo myös esille tarpeen kehittää toimintaa edelleen, vaikka keskus itse olisikin jo tyytyväinen toimintaansa.

- Vaikka keskuksen näkökulmasta kaikki toimii suhteellisen hyvin, ongelmana on se, että asiakkaat eivät ole aina kaikista samalla mieltä. Uskon, että asiakasnäkökulmaa paremmin huomioon ottamalla päästään vielä parantamaan tulosta, kuvailee Junttila tilannetta.

Palvelusohjesääntöä päivitetään

Yleisen palvelusohjesäännön päivitetty versio on parhaillaan oikolukuvaiheessa, ja teos pyritään julkaisemaan tämän vuoden aikana. Tulevat muutokset ovat herättäneet kiinnostusta lehdistöä myöten.

Junttilan mukaan mitään suuria muutoksia ei ole tulossa. Sotilaallisiin käyttäytymissääntöihin tehdään joitakin järvevöittäviä tarkistuksia, ja varuskuntakäsitykset poistumassa, koska lainsäädännössäkään sitä ei enää tunneta.

- Hiuksiin liittyen on haettu kantaa aina Suomen hiusliiton asiantuntijoilta saakka, mikä olisi sallittua ja mikä kiellettyä, kuten esi-

merkiksi erilaiset hiuslaitteet. Nais sotilaille kaavailaan mahdollisuutta kevyen päivämeikin käyttöön, avasi Junttila päivitetävän palvelusohjesäännön myötä tulevia uuduistuksia.

Selontekoa valmistellaan

Puolustusministeriö valmistelee parhaillaan puolustuselontekoa, jossa määritellään tulevat puolustuspoliittiset linjat puolustuskyvyn ylläpidolle, käytölle ja kehittämiselle. Selonteko valmistuu ensi syksynä.

Selonteossa keskitytään laajan turvallisuuskäsitteen sijaan puolustuskysymyksiin.

- Nyt laaditaan erillinen puolustuselonteko. Edellisessä vuoden 2012 turvallisuus- ja puolustuspoliittisessa selonteossahan oli ensin lähes sata sivua laajan turvalli-

suuskäsityksen mukaista sisältöä ja vasta lopussa noin 15 sivua puolustusasiasiaa. Tästä asetelmasta haluttiin eroon, kuvailee Junttila selonteon sisällön rajausta.

Selonteon ei odoteta muuttavan nykyisiä puolustuksen perusperiaatteita. Yleinen asevelvollisuus, koko maan puolustamisen periaate ja sotilaallinen liittoutumattomuus säilynevät jatkossakin Suomen ratkaisuna. Puolustuselonteon lisäksi parhaillaan valmistellaan muitakin sotaväkeen kytkeytyviä selvityksiä. Ulko- ja turvallisuuspoliittista selontekoa valmistellaan ulkoministeriön johdolla, ja puolustushallinto antaa myös siihen oman panoksensa. UTP-selontekoon liittyvä erillinen Nato-selvitys valmistui jo keväällä. Työn alla on myös yhteiskunnan turvallisuusstrategian tarkastelu.

Vapaan liikkuvuuden lopun alkua vai alun loppua?

Teksti ja kuvat: Samuli Vahteristo

Hankalinta lippueamiraali Markku Hassisen mielestä on nykytilanteessa se, että ennakoitavuus on hävinnyt ja on äärimmäisen vaikeaa suunnitella Rajavartiolaitoksen toimintaa pitkällä tähtäimellä.

Viime vuoden loppupuolella koettu laiton maahanmuutto aiheutti Suomen valtion johdolle ja kaikille viranomaisahoille odottamattoman työtaakan. Rajavartiolaitoksen henkilöstöosaston osastopäällikkö **Markku Hassinen** avasi Päälystöliiton puheenjohtajapäivien osanottajille, mistä eri syistä pakolaisvirrat Eurooppaan suuntautuvat, mitä ongelmia hallitsematon rajojen ylitys aiheuttaa ja miten Suomen viranomaiset ongelmavyyhdistä selvisivät. Esityksensä loppuksi lippueamiraali Hassinen peilasi myös Rajavartiolaitoksen tulevaisuuden näkymiä.

- Laiton maahanmuutto muodostaa uhan Schengen-sopimukseen kuuluvalla vapaalla liikkuvuudella, joka on taannut jäsenvaltioiden asukkaille sujuvan kulun rajojen yli. Laitonta rajanylitystä on esiintynyt erityisesti Välimeren alueella jo vuosikymmeniä, mutta nyt ongelma on saavuttanut kestäämättömät mittasuhteet ja on kaikkia Schengen-maita koskeva. Elämme ison kysymyksen edessä, onko tämä vapaan liikkuvuuden osalta lopun alkua vai alun loppua, Hassinen painotti.

Hänen mukaansa ratkaisun avaimina ovat Schengen-maiden rakoilevan keskinäisen luottamuksen ja solidaarisuuden palauttaminen sekä uskottavan rajavalvonnan toteuttaminen kaikissa maissa.

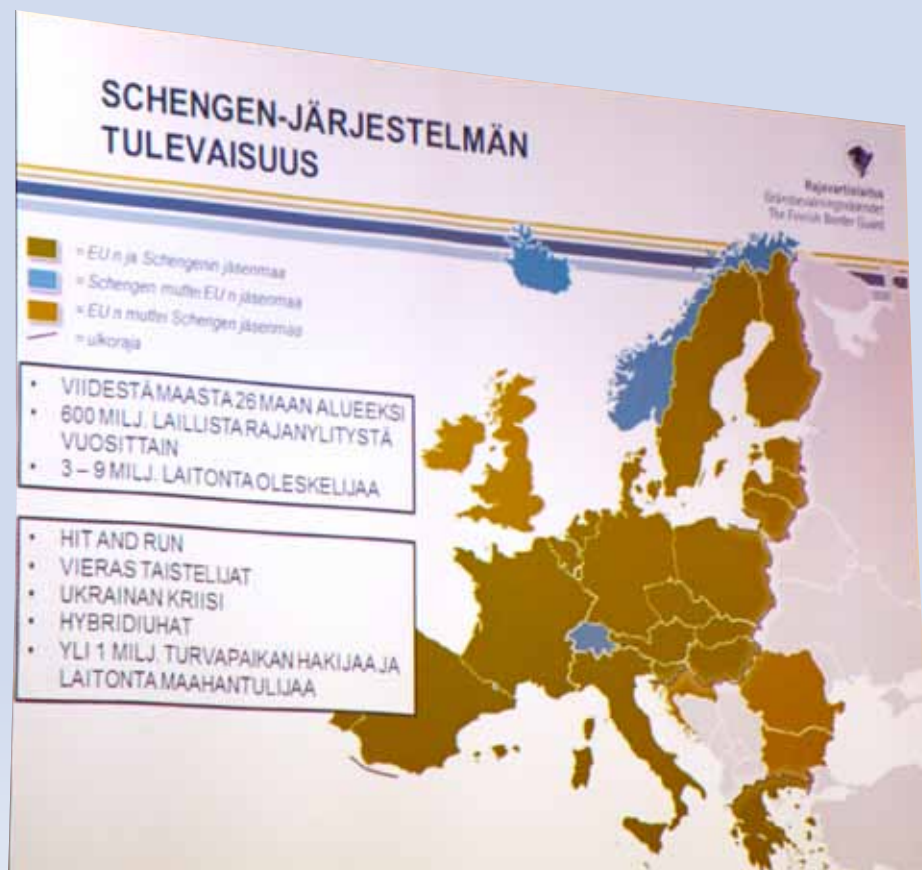
- Ilman yksimielistä poliittista päätöstä rajamiehet ovat pulassa jatkossakin. Rajavalvonta pitää saada koko Euroopan alueella uskottavaksi ja maahantulijat on rekisteröitävä. Toimiva rajavalvonta ei ole salatiettä, kyse ei ole kuin tahdosta. Poliittista ratkaisua ei voi enää odottaa tai tilanne ryöstäytyy hallitsemattomaksi etenkin Turkin ja Kreikan heikon rajavalvonnan vuoksi. Paine kasvaa myös läntisen ja keskisen Afrikan levottoman tilanteen seurauksena muissa maissa.

Rajavartiolaitos on ollut osaltaan Välimeren alueen nykytilannetta helpottamassa ja antanut mm. ammatillista apua. Lisäksi suomalaiset partioveneet ja yksi vartiolaiva ovat partioineet Välimerellä. Vartiolaiva palaa toukokuun alkupuolella takaisin kotimaahan.

Viranomaisyhteistyö toimi – samalla punnittiin heikkoudet ja vahvuudet

Hassinen kertoi, että ollessaan viime keväänä puhumassa samoissa merkeissä liiton puheenjohtajapäivillä, vielä silloin ei ollut merkkejä laittoman maahanmuuton ja turvapaikanhakijoiden massamaisesta ryntäyksestä Suomeen.

- Oikeastaan vasta viime vuoden kesäkuussa oli nähtävissä ensimmäiset viitteet

FAKTA

- Schengen-sopimuksen piiriin kuuluu 26 Euroopan maata.
- Schengen-maiden rajoilla tehtiin viime vuonna 600 miljoonaa laillista rajanylitystä.
- Arvion mukaan laittomasti Euroopassa oleskelee 3 - 9 miljoonaa ihmistä.
- Euroopan turvallisuutta heikentävät hit and run -rikollisuus, vierastaistelijat, Ukrainan tilanne, hybridiuhat ja viime vuonna Schengen-rajat ylittäneet n. miljoona turvapaikanhakijaa ja laitonta maahantulijaa.

mahdollisesta turvapaikkahaun lisääntymisestä, ja syyskuussa Torniossa rajan ylitti päivittäin jo satoja laittomia maahanmuuttajia. Tilanne saatiin kuitenkin viranomaisen hyvän yhteistyön ansioista kohtuullisen nopeasti hallintaan, mutta samalla se osoitti vahvuuksien lisäksi myös heikkoudet, Hassinen totesi.

Vahvuutena oli Rajavartiolaituksen, Puolustusvoimien, Poliisin ja Tullin kyky tehdä yhteistyötä ja toisten toimintatapojen tuntemus. Heikkoutena olivat puolestaan kaikkien virastojen rajalliset resurssit, mitkä vaikuttivat mm. mahdollisuuden irrottaa henkilöstöä. Heikkouksiin voidaan laskea myös se, että tiedonkulku ja tilannekuvan ylläpito EU-maiden välillä eivät olleet aina sujuvia.

- Tilannetta osaltaan helpotti Rajavartiolaituksen osalta se, että itärajan rajanylitykset olivat vähentyneet edellisestä vuodesta. Näin pystyimme irrottamaan määräaikaista apuvoimia Tornioon.

Torniossa tilanne rauhoittui loppuvuodesta, kun pakkaset alkoivat ja aiemmin tänne saapuneet viestittivät, ettei Suomi olekaan paratiisima. Vuodenvaihteessa käynnistyi laajamittainen itärajan ylitys lähinnä Raja-Joosepin ja Sallan raja-asemien kautta. Sekin tilanne saatiin hallintaan Suomen ja Venäjän valtionjohdon keskinäisen neuvottelun kautta.

- Nyt pohjoisen raja-asemien kautta rajan voivat Suomeen päin ylittää Venäjän tai Valko-Venäjän viisumin omaavat kansalaiset.

Venäjän kautta suuntautuneeseen laittomaan maahanmuuttoon liittyi Venäjän puolella rahastusta ja väärinkäytöksiä, Hassinen kertoi.

Hänen mukaansa rajamiehet pärjäsivät kummassakin rajanhallintatilanteessa hyvin ja siitä käytiin jopa ottamassa oppia.

- Tietääkseni Tornioon tai Raja-Jooseppiin komennettujen osalta tai poikkeuksellisten työaikojen osalta ei tullut merkittäviä virkaehtosopimukseen liittyviä erimielisyyksiä. Päälystöliiton jäseniä oli johtovastuussa Torniossa, ja he hoitivat vaativat tehtävät ammattimaisella otteella, josta voidaan ottaa oppia.

Jatkossa Hassisen mukaan rajan evp-henkilöstöä voidaan käyttää reservinä mm. vastaavien tilanteiden varalle, kun suostumuksen antaneita evp-rajavartiomiehiä voidaan hyvin nopeasti saada palvelukseen.

- Perustamme Evp-poolin reserviin siirtävistä. Heille annetaan tarpeellinen ennakoinfo ja huolehditaan mm. terveystarkastuksista. Virka ei ole sotilasvirka, vaan määräaikainen valtion virka, jossa palkkaus ja palvelussuhteen ehdot määräytyvät virkaehtosopimuksen mukaan.

Pitkän tähtäyksen suunnittelu on vaikeaa

Hankalinta lippueamiraali Hassisen mielestä on nykytilanteessa se, että ennakoitavuus on hävinnyt ja on äärimmäisen vaikeaa suunnitella Rajavartiolaituksen toimintaa pitkällä tähtäimellä. Siihen vaikuttaa raja-

turvallisuushkien ohella erityisesti yleinen heikko taloustilanne.

- Parhaillaan valmistelussa olevaa Sisäisen turvallisuuden ohjelmaa ei ole vielä julkaistu, joten toiminnan resurssien ja leikkauksen kokonaismäärä ei ole tiedossa.

Hassisen mukaan rajaturvallisuuden uskotava ja itsenäinen ylläpitäminen edellyttää, että itärajan valvonta voitaisiin palauttaa vuoden 2012 tasolle. Myös vanhenevaa kalustoa merialueella pitäisi saada uusittua.

- Valitettavasti on todennäköistä, että toteutettujen sopeuttamistoimien jälkeen on meidän laadittava uusi sopeuttamisohjelma. Säästökohteita tullaan siten pohtimaan yhdessä henkilöstöjärjestöjen kanssa.

Ajankohtaisista asioista Hassinen nosti esille mm. RVL:ssä käytössä olevan hajaautetun työn ja etätöiden, joista on saatu myönteisiä kokemuksia.

Kevään kuluessa nähdään, miten kilpailukysopimuksen tavoitteet toteutetaan valtiokesektorilla ja kuinka edetään VES-neuvotteluiden virastokierroksella.

- Virastokierros on mahdollinen. Yksi keskeisistä asioista on se, miten 24 tuntia lisätään vuoden työaikaan. Tämän lisäksi rajalla on jo käynnissä keskustelut tarkentavan virkaehtosopimuksen muutoksista. Keskustelussa on teknisten asioiden ohella mm. varallaoloon sekä muutto- ja siirtokustannusten korvaamiseen liittyviä asioita.

Vuoden toimihenkilö Jukka Mäkinen:

Positiivinen palaute palkitsee

Teksti: Antti Kymäläinen Kuva: Antti Ravantti

Päälystöliiton Vuoden toimihenkilöksi on valittu Rajavartiolaitoksen pääluottamusmies, kapteeni **Jukka Mäkinen** Kaakkois-Rajan Päälystöyhdistyksestä. Vuoden toimihenkilöksi valitaan henkilö, joka on toiminnallaan merkittäväällä tavalla vaikuttanut Päälystöliiton jäsenistön edunvalvontaan, asemaan tai hyvinvointiin. Mäkinen on toiminut useissa Päälystöliiton ja oman jäsenyhdistyksensä luottamustehtävissä 15 vuoden ajan. Rajavartiolaitoksen pääluottamusmiehenä hän on toiminut vuoden 2014 alusta. Tätä ennen Mäkinen on toiminut muun muassa Päälystöliiton varapuheenjohtajana ja Kaakkois-Suomen rajavartioston luottamusmiehenä.

- Vuoden toimihenkilövalinta tuli minulle todellisenä yllätyksenä. En koskaan ajatellut, että tämä voisi joskus kohdistua minuun. Ehkä valinta on kuitenkin osoitus siitä, että kovalla työnteolla voi elämässä jotakin saavuttaa. Tulen tekemään jatkossakin kaiken voitavani jäsenistömme edunvalvonnan

eteen, kuvaili Mäkinen tunnelmiaan huomio-osoituksen saatuaan.

Haasteellisinta pääluottamusmiehen tehtävässä on Mäkinen mukaan virka- ja luottamusmiestehtävien yhteensovittaminen. Rajan pääluottamusmiestehtävä ei ole päätoiminen, ja näin ollen pelkästään siihen ei pysty keskittymään.

- Ajankäytön hallinta on välillä todella hankalaa. Kalenterissa on hyvin vähän "tyhjiä" päiviä eli normaaleja toimistopäiviä ei juurikaan ole. Jos en ole virkamatkalla, koulutuksessa tai harjoituksessa, niin sitten päivän aikana saattaa olla useita erilaisia kokouksia. Jos ajattelen taaksepäin vaikkapa 10 vuotta, niin silloin pystyi keskittymään kunnolla kaikkiin työ- ja luottamustehtäviin. Nyt kiire on päivän sana, harmittelee Mäkinen.

Mikä pääluottamusmiestä kaiken työmäärän puristuksessa motivoi?

- Koen kunnia-asiana, että minuun luotetaan yhteisten asioiden hoitajana. Jäsenistön

tuki on äärimmäisen arvokas oman jaksamisen kannalta, ja eniten minua motivoivat tapaukset, joissa pystyn aidosti auttamaan. Jäseneltä saatu positiivinen palaute on paras palkinto tehdystä työstä, tiivistää Mäkinen luottamustehtävänsä kannustetekijät.

Jukka Mäkinen virkatoimi on Rajavartiolaitoksen operatiivisten tietojärjestelmien tukikeskuksessa, jossa hän toimii sektorijohdajana. Esimiestehtävän lisäksi työnkuva pitää sisällään tietotekniikka-alan ylläpito-, kehittämis- ja koulutustehtäviä. Mäkinen toimii myös Rajavartiotoiminnan tietojärjestelmän pääkäyttäjänä.

Jukka Mäkinen (40 v)

- Päälystöliiton pääluottamusmies Rajavartiolaitoksessa
- Sektorijohdaja (toimistoupseeri) RVL:n operatiivisten tietojärjestelmien tukikeskuksessa
- Ylioppilas, rajavartiijan peruskurssi, opistoupseerin perus-, täydennys- ja jatkokurssi rajavartioliinjalla
- Naimisissa, 2 lasta
- Harrastaa metsästystä, kalastusta ja salibandyä

Motto: Älä luovuta koskaan!

Kapteeni Jukka Mäkinen ja järjestelmäsuunnittelija Pirjo Kaikko pohtivat matkustajätietojärjestelmähankkeen tilannetta.

Työtuomioistuimen päätös 2015-138 ja sen seuraukset

Teksti: Jukka Mäkinen Kuva: Juha Susi

Paikallistasolla käydystä välittömästä neuvonpidosta oli pitkä matka Työtuomioistuimen päätökseen. Tuomiolla haettiin hallintoa ohjaavaa päätöstä. Virheelliset menettelyt oikaistiin jatkotoimenpitein.

Työtuomioistuin antoi 22.12.2015 päätöksen koskien tukipalvelumuutokseen liittyvää vaativuusarviointia. Työnantajan katsottiin menetelleen vastoin tarkentavaa virkaehtosopimusta, kun virkamiehen tehtävän vaativuusluokkaa oli alennettu selvittämättä virkaehtosopimuksen edellyttämin tavoin mahdollisuutta järjestää virkamiehen tehtävät siten, että tämän tehtävän vaativuusluokka säilyisi ennallaan. Työnantaja oli tietien rikkonut tarkentavaa virkaehtosopimusta. Nyt on oikea hetki valottaa prosessin kulku kokonaisuudessaan.

Tukipalvelumuutos astui Rajavartiolaityksessä voimaan 1.1.2014. Arvioinnit tehtiin yhteisymmärryksessä työnantajan kanssa palkkatiimeissä ja palkkalautakunnassa jo vuonna 2013. Jo alkuvaiheessa oli selvillä, että arviointeihin joudutaan palaamaan tiettyjen tehtävien osalta, jos niissä tapahtuu 1.1.2014 jälkeen oleellisia muutoksia. Koska tehtäviä keskitettiin ja tämän kautta oli tarkoitus saada henkilötyövuosisäästöjä, Päälystöliiton näkemyksen mukaan tehtävät ovat lähtökohtaisesti yhtä vaativia tai vaativampia kuin ennen muutoksen konkretisointumista.

Uusi arviointikierros aiheutti hämmennystä ja kuumensi tunteita

Työnantaja ilmoitti Kompassissa ennen 2014 vuodenvaihdetta, että työjärjestykset tarkistetaan esimiehen ja virkamiehen kesken normaalitapaan kevään tavoite- ja kehityskeskusteluiden yhteydessä. Mahdolliset

muutokset käsitellään normaalitapaan Rajavartiolaityksen palkkausjärjestelmää koskevan tarkentavan virkaehtosopimuksen mukaisesti. Kuitenkin työnantaja toi kesäkuussa 2014 palkkalautakuntaan suoraan sellaisia tehtäviä käsiteltäväksi, joiden osalta tehtäväkuvauksen ja vaativuusarvioinnin muutosta ei oltu käsitelty esimiehen ja virkamiehen välisessä kehityskeskustelussa eikä palkkatiimeissä. Palkkalautakuntakäsittelyn jälkeen tuli hyvin monelle virkamiehelle epämieluisuinen yllätys: uusi palkkausperuste päätös alennetulla vaativuusluokalla ja kaupan päälle takaisinperintä vuoden 2014 alusta lukien.

Päälystöliitto päätti viedä yhden tapauksen erimielisyyksimenettelyyn, joka käynnistyi välittömällä neuvonpidolla 19.9.2014. Neuvonpito päättyi erimielisenä. Paikallisuusvittolupyynnö lähetettiin työnantajalle 6.10.2014 ja neuvottelut päättyivät erimielisenä 17.12.2014. Päälystöliitossa päädyttiin tarkan harkinnan jälkeen viedä asia työtuomioistuimen ratkaistavaksi. Tarkennettu versio haastehakemuksesta lähetettiin työtuomioistuimeen 2.4.2015. Valmistelutunto pidettiin 20.10.2015 ja pääkäsittelyn ajankohdaksi varmistui 16.11.2015.

Työtuomioistuimen päätös ja jatkotoimenpiteet

Päätöksessä asiaa tarkasteltiin käytännössä kahdesta eri näkökulmasta. Ensiksi päätöksessä otettiin kantaa siihen, oliko tehtävä muuttunut niin paljon vaatimattomammaksi, että tehtävän vaativuustaso olisi alentunut organisaatiouudistuksen yhtey-

dessä. Tältä osin työnantajan kanta voitti eli tehtävä oli muuttunut vaatimattomammaksi. Toisaalta päätöksessä otettiin kantaa virkaehtosopimuksen vastaiseen menettelyyn. Työtuomioistuin katsoi, että työnantaja oli vienyt tehtävän palkkalautakuntaan ilman, että tehtävän vaativuustason muutumista olisi ensin käsitelty alaisen ja hänen esimiehensä kesken ja sen jälkeen palkkatiimeissä. Lisäksi työnantaja ei ollut selvittänyt mahdollisuutta järjestää tehtäviä siten, että tehtävän vaativuusluokka olisi säilynyt ennallaan. Työnantaja oli menettelyt asiassa vastoin tarkentavan virkaehtosopimuksen 4 §:n määräyksiä ja siten tietensä rikkonut virkaehtosopimusta.

Päälystöliitolla oli yhteensä 15 jäsentä prosessissa mukana. Päätöksen aiheuttamat jatkotoimenpiteet selvitettiin hyvässä yhteistyössä työnantajan kanssa. Yhdeksän jäsenen kohdalla oikaisu tulee takautuvasti eli ko. virkamiesten tehtäviä ei ole arvioitu palkkatiimeissä. Lisäksi korjataan menettely niissä tehtävissä, joissa tehtävässä on edelleen sama hoitaja, kuin 1.1.2014 tilanteessa ja jotka palkkalautakunta otti suoraan arvioitavakseen vuonna 2014. Menettelyt on oikaistu kevään 2016 aikana (kehityskeskustelut - palkkatiimi - palkkalautakunta - selvitykset vaativuusluokan ennallaan säilyttämiseksi). Yksi jäsen on jäänyt eläkkeelle ennen kuin palkan alentaminen konkretisoitui ja yksi jäsen on antanut suostumuksensa palkan alentamiseen palkkatiimi- ja lautakuntakäsittelyn jälkeen. Neljän jäsenen osalta on tullut arvioitavaksi se, onko riittävä selvitys tehty vaativuusluokan ennallaan säilyttämiseksi. Näiden osalta työnantaja on todennut, että selvitys on ollut riittävä. Kun kaikki palkkaukseen liittyvät korjaustoimenpiteet on työnantajan toimesta toteutettu, pitkä ja vaikea prosessi on viimein saatu päätökseen.

Merivoimien meripalvelutyöryhmä ratkoo ongelmia

Teksti ja kuva: Marko Laukkanen

Merivoimissa on pohdittu myös joulukuun alusta 2015 puolustusministeriöstä saadun tehtävän mukaisesti yhteistyössä henkilöstöjärjestöjen edustajien kanssa aluspalveluksen ehtojen kehittämisen mahdollisuuksia.

Merivoimien esikunnan johtamassa työryhmässä ovat toimineet Päälystöliiton edustajina Päälystöliiton merivoimallinen varapuheenjohtaja, yliluutnantti **Marko Luukkonen** ja Merivoimien varapääluottamusmies, yliluutnantti **Marko Laukkanen**. Työryhmän tavoitteena on ollut aluspalveluksen palvelussuhteiden kehittäminen huomioiden työn tuottavuuden lisääntyminen, henkilöstön sitouttamisen parantaminen, henkilöstön jaksamisen parantaminen, työn tekemisen kannustaminen, työ- ja vapaa-ajan yhteensovittamisen mahdollisuuksien

lisääminen ja henkilökohtaisen osaamisen kehittämisen lisääminen.

Työryhmän työskentely oli koko alkuvuoden hyvinkin tiivistä. Yritimme saada henkilöstöjärjestöjen kanssa yhteisen näkemyksen työnantajan ehdotukseen, missä ei kuitenkaan ihan täysin onnistuttu. Kaikesta huolimatta eri henkilöstöjärjestöjen sekä myös työnantajan kipukohdat ovat entistä paremmin tunnistettu ja tiedossa. Päälystöliiton jäsenten kohdalla pitäisi löytää ratkaisuja, joilla työn kuormittavuutta voitaisiin paremmin säädellä jaksamisen kannalta. Nykyiset työehtosopimuksen kirjaukset, vuosilomamääräysten tulkinnat ja Puolustusvoimien virkamiesten työaikojen sopimusmääräykset (PvTaS) eivät tue työssä jaksamista. Yksi merivoimalaisia jo pitkään hiertänyt tasapuolisuuskysymys esimerkik-

si sotilaalliseen harjoitukseen verrattuna on päivän laskennallinen työaika meripalveluksessa.

Eri näkemyksistä huolimatta työtä tehtiin positiivisessa hengessä, ja kaikkia tyydyttäviä ratkaisumalleja yritettiin löytää ihan viime metreille saakka.

Työnantaja on esitellyt oman esityksensä merivoimien komentajalle 29.4., ja melkein heti seuraavalla viikolla asia on ollut puolustusministeriössä esiteltävänä. Seuraavaksi meripalvelutyöryhmän työtä merivoimissa jatketaan, ja työryhmässä tutkitaan mahdollisuuksia vaihtoehtoisiin toimintamalleihin nykyisillä sopimuskirjauksilla. Aika näyttää, toivottavasti jotain myös muuttuu tulevaisuudessa, sillä näin tämä ei kauan enää voi jatkua tai merivoimilta loppuvat työssä jaksajat.

Säässä kuin säässä...

Teksti ja kuvat: Marko Laukkanen

Uusi työviikko on alkamassa ja henkilöstö kokoontuu käskynjakoa varten aluksen päällystämessiin, lähes ainoaan alukselta löytyvään yhteiseen tilaan.

Aluksen lupseeri, eli försti, aloittaa käskynjaon ja tarkastaa henkilöstön paikallaolon. Kaikki ovat paikalla, myös toiselta alukselta "lainaan" tullut II-konemestari on löytänyt aamun aloittavan kahvikupin äärelle.

Käydään läpi tulevaa harjoitusviikkoa, jonka jälkeen päällikkö ilmoittaa aluksen irtotusajaksi kello 11.00, lounas syödään jo merellä.

Alusta vielä huolletaan ja täydennetään ennen irtotusta, kaikilla tuntuu riittävän tekemistä. Tykistöupseeri kulkee puhelimen ja tulevien ammuntojen asiakirjojen kanssa pitkin alusta. Aluksen taistelujohtokeskuksessa taistelunjohtojärjestelmää käynnistetään, ohjaamossa käynnistetään myös laitteita ja karttoja asetellaan reittitarkastelua varten järjestykseen. Leijona Cateringistä tilatut muonatkkin tulivat juuri autolla laiturille. Makeavesitäydennystä varten letkut on selvitetty vesipostille, ja kulman takana odottaa mustan- eli jäteveden tyhjennysauto vuoroaan. Alus on jo tankannut edellisen viikon perjantaina polttoainetankit täyteen. TI TAA TAA TI – pärähtää ja reittitarkastelu kuulutetaan ohjaamossa alkavaksi.

Lähtö on jo käsillä, aluksen pääkoneet käynnistetään irtotushälytyksellä ja kaikki "löytävät" automaattisesti paikkansa aluksella. Vihdoin kello on 11 ja köydet irtovat yksi kerrallaan, sotasetataman murheet jäävät pikkuhiljaa taakse ja keskitytään täysillä tähän viikkoon. Ei huolia murheita hallinnollisista asioista, paitsi että keski- viikkona förstillä pitäisi olla jo valmiina seuraavan jakson työaika-suunnitelma esiteltäväksi eteenpäin. Jotkut asiat vaan rullaavat omaa rataansa.

Aluksella arki pyörii nelituntisten vahtivurojen ympärillä. Neljä tuntia ollaan vahdissa ja neljä tuntia vapaavahdissa. Kerran vuorokautteen on puolivahdit, jotta vuorokausi saadaan muutettua vasemman ja oikean vahdin kesken joka toinen vuorokausi. Henkilöstön pitääkin oppia nukkumaan lyhyissä jaksoissa ja epäsäännöllisesti.

Pari ensimmäistä päivää aluksella meneekin yleensä vuorokausirytmien totutteluun ja vaikka ei väsyttäisi, niin unta olisi kaikesta huolimatta saatava, muuten olo laivalla käy äkkiä liian raskaaksi. Vapaavahdistakin otetaan vielä pois ruokailuajat, rutiinit viikkoharjoitukset ja muut mahdolliset hälytykset, niin nopeasti unet jäävät kerrallaan parin - kolmen tunnin mittaisiksi ja töitä tehdään helposti kaksitoista, jopa neljatoista tuntia vuorokautta kohden.

Ohjusveneessä on reilu kaksikymmentä työntekijää ja näin ollen me-henki on tärkeä osa tätä pientä työyhteisöä. Lisäksi suurempi "kastijako" eri henkilöstöryhmien välillä Matti Kurjen ja Suomen Joutsen ajoilta on syytä jättää takavasemmalle. Käytännössä kaikki tuntevat toisensa, lisäksi huumoria veistetään joka väliin. Itseensä ottajat olisivat aluksella vaikeuksissa. Merivuorokausia tulee henkilölle keskimäärin reilu sata vuoteen. Työajassa laskettuna se on noin 1 200–1 300 tuntia eli noin 30 työviikkoa.

Päivät kuluvat kiivaasti, ja perjantaina kello 19:n jälkeen alkaa taas kotisataman naapurin, Turun Meyerin telakan nosturi, jota myös maailmankahvaksi kutsutaan, häämöttämään saarten yläpuolella. Viikon aikana on taas suoritettu järjestelmäammunnat, harjoiteltu ohjuslastaus, tankattu polttoainetta RAS-harjoituksena öljyntorjunta-alukselta, käyty huoltokäynnillä Upinniemessä ja tyhjennetty jätevettä viemäriin, harjoiteltu mies meressä –hälytystä sekä vaurion- ja palontorjuntaa. Lukuista määrä merimaileja on jäänyt taakse väyläajojen muodossa, jouduttiinpa torstaina muuttamaan suunniteltua reittiäkin matalapaineen ja myrskyn ylittäessä Suomenlahden. Niin, ja juuri äsken loppui Airstolla yhteistoimintaharjoitus Rajavartioston meripelastushelikopterin kanssa, muutama onnellinen henkilö vinssattiin yhtä kokemusta rikkaampana alukselta helikopteriin ja takaisin.

Kello 20.13 försti kuuluttaa, että vahdist ja tehtävistä vapaa henkilökunta voi poistua. Hyvää viikonloppua, nähdään maanantaina normaalisti käskynjaolla, valmistaudutaan tiistaina alkavaan AKT-1-vuoroon.

Mikä kriisinhallintatehtävissä motivoi?

Teksti ja kuva: Matti Vihurila

Puolustusvoimien tutkimuslaitoksen toimintakykyosasto (PVTUTKL) toteutti tutkimuksen, jossa hyödynnettiin 2012 – 2014 kerättyjä kriisinhallintahenkilöstölle teetettyjä kotiinpaluu-kyselyitä. Aineisto koostui 817 kriisinhallintatehtävistä kotiutuneesta rauhanturvaajasta, joista pääosa oli palannut Afganistanista (49 %) ja Libanonista (38 %). Yli puolet rauhanturvaajista (53 %) oli ollut matkassa ensimmäistä kertaa. Lähes kolmannes vastaajista (31 %) kertoi **ammattillisen pätevöitymisen** pääasialliseksi motiivikseen kriha-tehtäviin hakeutumiseen. Seuraavina tulivat **halu tehdä jotain merkityksellistä** (18 %) ja **halu testata itseään** (14 %). Vain joka kymmenes kertoi **taloudellisen syyn** ykkösmotiivikseen.

- Motivaatio lähteä rauhanturvaajaksi vaihteli paljon. Suurin osa painotti pääasiallisena motivaationa henkilökohtaista hyötyä joko taloudellisesta tai ammatillisen pätevöitymisen näkökulmasta. Myös halu teh-

dä jotain merkityksellistä nähtiin tärkeänä motivaattorina. Tulosten valossa näytti siltä, että motivaatio oli myös yhteydessä siihen, miten operaatio oli koettu. Henkilökohtainen hyöty motivaationa näytti toimivan eräänlaisena puskurina kuormittaville kokemuksille, kertoo tutkimuksen tekijä, KT **Jenni Keskinen** PVTUTKL:n toimintakykyosastolta.

Operaatiokohtaisesti tarkasteltuna muiden auttamiseen, henkilökohtaiseen hyötyyn ja elämyksellisyyteen liittyvät motivaatiot jatkautuivat Libanonin osalta aika tarkkaan kolmanneksiin. Afganistanin kohdalla sen sijaan henkilökohtaiseen hyötyyn liittyvä motivaatio oli ykkösenä lähes puolella (49 %) vastanneista.

- Motivaatio oli yhteydessä myös henkilön ikään ja siihen, oliko hän aiemmin palvelut kriisinhallintatehtävissä. Elämyksellisyyteen liittyvä motivaatio oli tyypillisempää nuorilla, alle 25-vuotiailla rauhanturvaajilla, ja henkilökohtaisen hyödyn painotus yleisty iän myötä. Samankaltainen havainto on

tehty myös muissa maissa toteutetuissa tutkimuksissa. Henkilökohtaisen hyödyn tavoittelu oli tyypillisempää niiden joukossa, jotka olivat olleet kriisinhallintatehtävissä aiemmin kuin niiden joukossa, joille kyseinen operaatio oli ensimmäinen, tutkija Keskinen toteaa.

Luennoidessaan rauhanturvaajille kenttärovasti Risto Katila mielellään symboloi kriisinhallintapalvelusta karkki-kuvalla. Siinä on kaksi päätä, valmistautuminen ja kotiinpaluu. Varsinainen karkki eli palvelus on keskellä ja sen molemmin puolin kaksi kapeikkoa: sopeutuminen lähtöön ja kotiinpaluuseen.

Laibanonin rotaation läheisten iltapäivä järjestettiin toukokuussa Porin prikaatissa Säkylässä. Kriisinhallintakeskuksen apulaisjohtaja, majuri Kari Toivonen kertoi keskuksen toiminnasta ja tulevien rauhanturvaajien koulutuksesta.

Valmistelut käyntiin riittävän ajoissa

Teksti ja kuva: Matti Vihurila

Sosiaalikuraattori **Tuula Nummela** työskentelee täysipäiväisesti rauhanturvaajien sosiaali- ja vakuutusturva-asioiden parissa Porin prikaatissa Säkylässä. Myös hän painottaa varhaista liikkeelleläähtöä, kun kriisinhallintapalvelus on mielessä.

- Ottakaa asia puheeksi hyvissä ajoin, jotta niin lähtijä kuin kotiväkiikin ehtivät tottua uuteen elämäntilanteeseen. Ammattisotilailla prosessi käynnistyy useimmiten kehityskeskustelussa, ja aikaa valmisteluille on riittävästi. Koko lähipiirille olisi hyvä antaa realistinen kuva siitä, mihin lähtijä on menossa ja miten arki palveluksessa sujuu. Oman harkinnan mukaan uudesta elämäntilanteesta voi kertoa myös puolison työpajalla sekä lasten koulussa ja päiväkodissa. Rauhanturvaajan oppaasta löytyy hyödyllistä tietoa palveluksen eri vaiheista, ja rotatiokoulutuksen aikana järjestetään erillinen läheisten iltapäivä, johon kannattaa osallistua, Nummela kannustaa.

Mistä tukea kotijoukoille?

Elämäntilanteesta ja asumismuodosta riippuen kotijoukot saattavat joutua hetkeksellisesti uusien haasteiden eteen, kun perheen isä tai äiti ei olekaan läsnä arjessa.

Tuolloin lähiomaisten ja sosiaalisen verkoston merkitys korostuu.

- Kannattaa yhdessä perheen kanssa käydä läpi oma sosiaalinen verkosto ja miettiä etukäteen, kuka voisi tarvittaessa olla apuna erilaisissa tilanteissa. Hyviä vinkkejä saa myös vertaistuen kautta sellaisilta perheiltä, joilla on kokemusta asiasta. On uskallettava ottaa apua vastaan silloin, kun sitä tarvitsee. Järjestämme myös palveluksessa olevien rauhanturvaajien lähiomaisille suunnattuja läheistenpäiviä, joissa on mahdollisuus kuulla vertaiskokemuksista ja pienryhmissä jakaa omia tuntojaan ja ajatuksiaan. Seuraava tilaisuus pidetään Tampereella hotelli Cumulusissa 13.8. ja sinne kutsun saavat palveluksessa olevien rauhanturvaajien nimeämät ns. ykkösläheiset, sosiaalikuraattori Tuula Nummela ohjeistaa.

Keskinäinen elatussopimus turvaa avopuolison toimeentulon

Kriisinhallintaa sisältyy aina riskejä, ja niihin on hyvä varautua. Pysyviä haittoja aiheuttamien tapahtumien ja kuolemantapausten varalle Puolustusvoimat on hankkinut

Sosiaalikuraattori Tuula Nummela kehoittaa tulevia rauhanturvaajia ja koko heidän lähipiiriään tutustumaan Rauhanturvaajan oppaan sisältöön.

lisäturvan. Mikäli rauhanturvaaja asuu avoliitossa, muttei yhteisiä lapsia ole, on tarpeen tehdä keskinäinen elatussopimus. Keskinäinen elatussopimus tehdään maistraatissa, ja se takaa avopuolisolle samat taloudelliset etuudet kuin aviossa olevalle. Mikäli perheetön rauhanturvaaja haluaa, että kuolemantapauksessa maksettava lisäturvan mukainen kertakorvaus maksetaan jollekin muulle kuin lähiomaiselle, esim. tyttöystävälle, hänen on täytettävä erillinen edunsaajamääräys. Lisätietoa vakuutus- ja korvausasioista löytyy Valtiokonttorin sivuilta.

Projekti, jolla on alku ja loppu

Teksti ja kuva: Matti Vihurila

Kenttärovasti **Risto Katila** vahvistaa PVTUTKL:n tutkimuksen tuloksen ensisijaisesta motiivista hakeutua kriisinhallintatehtäviin. Porin prikaatissa palvelevan Katilan työtehtäviin kuuluu oleellisina osana työskentely rauhanturvaajien kanssa ennen palvelukseen lähtöä ja uudelleen kotiutumisen jälkeen.

- Näin tärkeäksi, että hankin omakohtaista kokemusta kriisinhallinnasta, jotta voin opastaa ja tukea muita paremmin, hän kertoo.

Katila palveli 9 kk sotilaspastorina Libanonissa 2013 – 2014. Kotiin jäivät puoliso ja kaksi lasta (2 v ja 6 kk). Miten hän valmisteli lähtönsä yhdessä lähipiirinsä kanssa?

- Valmistelut pitää tehdä huolella, mutta silti on hyväksyttävä, ettei kaikkea eteen tulevaa voi kuitenkaan ennakoita. Se on vähän niin kuin lapsellekin kannattaa neuvolassa sanoa, että piikki saattaa vähän

sattua, mutta sen kanssa voi elää, sen sijaan, että väittäisi, ettei se tunnu yhtään miltään. Itselleni oli tärkeää, että meillä oli molemminpuolinen luotto pärjäämisestä. Kahta todellisuutta ei kannata yrittää elää samaan aikaan. Se käy ajan mittaan raskeaksi ja on käytännössä mahdotonta, Risto Katila muistuttaa.

Katiloilla kriha-palvelukseen lähdöstä puuttiin hyvissä ajoin ja sovittiin käytännön järjestelyistä. Alusta alkaen tulevaa komennusta käsiteltiin projektina, jolla oli selkeä alku ja loppu. Vaimo sai perehdytyksen omakotitalon talotekniikan ihmeellisyyksiin ja muihin asioihin, jotka normaalisti kuuluivat aviomiehen vastuualueeseen. Tilannetta helpotti merkittävästi se, että molempien vanhemmat asuvat samalla paikkakunnalla ja olivat kotiin jäävän puolison tukena ja apuna.

- Ja olihan meillä takana jo yksi klassisista

parisuhteen koetinkivistä eli omakotitalon rakentaminen, Risto naurahtaa.

Isä on edelleen töissä Libanonissa

Kenttärovasti Risto Katilan kotiutumisen jälkeen on jo kaksi vuotta, ja perheen arki on palannut entisille raiteilleen - vai onko?

- Olemme keskustelleet asiasta ja yhdessä todenneet, että parisuhteemme on kestäväällä pohjalla, ja varmaan vahvistunutkin entisestään. Operaatioon pääsee kotiväen puolesta varmaan toistekin.

Komennuksen aikana vanhemmalle lapselle kerrottiin poissaolon johtuvan siitä, että isä on töissä Libanonissa.

- Jos tyttäreltä nyt kysytään, missä isä käy töissä, niin vastaus on edelleen sama: Libanonissa.

EDUNVALVOJAN VIIKKO

Teksti: Minna Laitinen ja Matti Vihurila
kuva: Juha Susi

Minna Laitinen on toiminut järjestösihteeri **Sanna Karellin** sijaisena viime syyskuun alusta alkaen.

Mistä työnkuvasi muodostuu? Työtehtävät ovat pääasiassa maksuliikenteen hoitoa. Käsittelen mm. ostolaskuja päivittäin sekä tiliöin ja asiattarkastan laskut ja vastaan niiden oikeellisuudesta. Hoidan myös tilisiirtoja ja myyntilaskuja, etenkin työnantajan laskut liiton järjestämistä ay-koulutuksista. Lisäksi teen liiton matkalaskut järjestelmään sekä palkka- ja palkkiotilaukset palkanlaskijalle. Toimin myös toimiston yhteyshenkilönä työterveyshuollon asioinnissa sekä järjestösihteeri **Anja Mustajoen** sijaisena.

Mikä oli työviikon kohokohta? Onnistuminen omassa työssä antaa minulle voimia hyvään arkeen työpäivänä. Tällä viikolla koin mielihyvää, kun sain työterveyshuollon Kela-hakemuksen tehtyä.

Millainen ihminen Minna Laitinen on? Olen iloinen ja positiivinen luonne, jolle so-

siaaliset suhteet ovat tärkeitä. Pidän itseäni lojaalina ja tarkkana ihmisenä, ja jos jostain sovitaan, niin siitä pidetään myös kiinni - niin työssä kuin kotonakin. Tähän saattaa hiukan vaikuttaa se, että olen sotilaan vaimo. Olen hyvä kuuntelija ja autan mielelläni läheisiäni.

Mikä on sinulle tärkeää elämässä? Kuulostaa kliseeltä, mutta perhe ja läheiset ovat minulle tärkeintä. Mieheni lisäksi perheeseeni kuuluu kaksi urheilullista, ihaanaa poikaa, 15-vuotias Veeti ja 18-vuotias Patrik. Perheestä ja omasta terveydestä huolehtiminen ovat minulle tärkeitä asioita. Käyn ryhmäliikuntatunneilla vähintään kolme kertaa viikossa, rullaluistelen, pyöräilen ja matkustelen. Näistä asioista saan virtaa omaan arkeeni. Kun ihmissuhteet ovat kunnossa ja oma elämä tasapainossa, hyvä arki saa minut nauttimaan joka päivästä tässä ja nyt. Näillä eväin jaksan painaa töitä vielä vuosia, ennen kuin eläke sitten joskus koittaa. Mottoni on: jokainen on oman onnensa seppä.

Päällystöliiton järjestösihteeri Minna Laitinen on viihtynyt työssään todella hyvin. Hän toivoo, että liiton toimiston hyvä työilmapiiri säteilee ja näkyy jäsenille.

Terveiset jäsenistölle

Suosittelen lämpimästi Päällystöliiton loma-kohteita, koska se on meille jäsenille suuri etu. Huomioikaa myös teidän jälkeenne kohteille tulijat, niin kaikkien suunnitelmat sujuvat odotusten mukaan. Liiton jäsenet käyttävät paljon näin kesäaikaan Helsingin vuokra-asuntoja, kun tulevat pääkaupunkiin lomalle ja käyvät esim. Linnanmäellä perheidensä kanssa.

Mukavaa kesää kaikille ;))

Viikko 17

Tämä viikko on erilainen, kun toimin omien työtehtävieni lisäksi järjestösihteeri Anja Mustajoen sijaisena.

Maanantai 25.4.

Aamupäivällä sähköpostin purkaminen ja asioiden priorisointi. Ostolaskujen läpikäyntiä, mm. lomakohteiden laskut ennen tiliöintiä kommentoitavaksi lomakohteiden hoitajille. Eräpäivää lähestyvien laskujen tiliöinti ja asiattarkistus.

Ilmapäivällä tiliotteiden ja jäsenmaksujen tarkastamista. Tiliotteesta löytyi yksi meilile kuulumaton maksusuoritus. Tästä rahan palauttamisesta sovin toimittajan kanssa. Myyntilaskujen tarkastaminen, jotta maksut hoituvat eräpäivään mennessä.

Tiistai 26.4.

Aamupäivällä sähköpostin purkaminen ja asioiden priorisointi sekä myyntilaskujen tekeminen työnantajakoulutuksesta Juha Suden maksumääräysten mukaan. Helsingin ja Kolin asuntojen vastikkeiden ostolaskujen tekeminen ja vienti Netvisorin taloushallintojärjestelmään loppuvuodelle.

Ilmapäivällä nimiluettelo Exceliin matka- ja päivärahahakemuksista. Matkalaskujen ja päivärahojen maksujen syöttäminen Netvisor-järjestelmään. Puhelimessa autoin jäsentä pääsemään Päälystöliiton sivuille, kun hänellä oli kirjautumisen kanssa ongelmia. Helsingin asuntojen tehtyihin varauksiin vastaaminen ja majoittujille laskujen lähettäminen.

Keskiviikko 27.4.

Sähköpostin purkaminen ja asioiden priorisointi. Yap-jäsenrekisteriin jäsentietojen päivittämistä ja koulutuskysymyksien suunnittelua tulevaan jäsenrekisterin koulutuspäivään toukokuussa. Ilmapäivällä Kela-korvaushakemuksen käsittelyä vuoden 2015 työterveyshuoltopalveluiden käytöstä sekä työterveyshuollon vuoden 2015 laskujen läpikäynti ja oikeellisuuden tarkastaminen Kela-hakemukseen.

Torstai 28.4.

Normaalit aloitusrutiinit. Palkka-ajon tekeminen esimiehen antamien maksumääräysten mukaan, huomioiden kokouspalkkiot,

ylityöt ja muut korvaukset. Lähetin tiedot palkanlaskijalle, joka laittaa palkat ja palkkiot maksuun joka kuun 10. päivä. Tarkistin tililtä, että siellä on tarpeeksi rahaa näihin ja työnantajamaksujen maksuun.

Ilmapäivällä vastasin Diacorin työterveyshuoltopalvelun kyselyyn. Ostolaskujen käsittelyä, mm. Eurocard, Viking Line, Taksiliitto, Upseeriliito, Nordea Rahoitus ja VR:n laskut.

Perjantai 29.4.

Rutiinien jälkeen JATTK-työttömyyskassan jäsenmaksun laskeminen ja maksatuksen laatiminen liiton kuukausittaisen jäsenmäärän mukaisesti. Tallensin tilikausiarkistoon Netvisorin hallituksen ja työvaliokunnan pöytäkirjoja.

Ilmapäivällä tarkistin edellisen kuukauden palkka-ajojen tiliointitiedot, jotta kulut ovat kohdentuneet kirjanpidossa oikeille kustannuspaikoille. Lisäksi kuittautin ja jaoin lounassetelit toimiston väelle.

Kulje kesä sujuvasti autoillen

HYÖDYNNÄ PÄÄLLYSTÖLIITON ETUHIINNA

Meiltä vuokraat tarpeisiisi sopivan auton kaikille matkoillesi. Tee varaus ilmoittamalla jäsennumerosi Hertz Varauspalveluun puh. 0200 11 22 33 (0,75 €/min+pvm/mpm).

Olemme Facebookissa!

Asennetta ja laatua elämään

Teksti ja kuva: Mika Räisänen

Mikäli liikut mielestäsi riittävästi ja laadullisesti, sinun ei tarvitse olla huolissasi. Alla oleva kirjoitus ei ole suunnattu sinulle. Kirjoituksen tarkoitus on herättää ajatuksia, ei syylistää. Pohjois-Karjalassa ilmestyvä sanomalehti Karjalainen otsikoi 23.2. etusivullaan "Liikuntasuositukset ovat kaukana todellisuudesta. Vain ani harva kykenee niihin".

Otsikossa viitattiin UKK-instituutin terveysliikuntasuosituksiin, joissa edellytetään kestävyyskunnon parantamiseksi liikkumista viikoittain ainakin 2,5 tuntia reippaasti tai tunti ja vartti rasittavasti. Lisäksi lihaskuntoa ja liikehallintaa kehittävää harjoitusta pitäisi tehdä ainakin kahdesti viikossa. Itä-Suomen liikuntaopisto, Pohjois-Karjalan kansanterveyden keskus sekä Itä-Suomen ja Oulun yliopistot ovat käynnistämässä uuden Pohjois-Karjala projektin kansanterveyden puolesta. Tavoitteena on saada väestö liikkumaan kykyjensä ja edellytystensä puitteissa.

- Tärkeää on aikaansaada liikuntamyönteinen asennemuutos, josta on lyhyt matka elämäntapamuutokseen. Kontrolloiduissa tutkimuksissa suosituksen mukaiseen liikuntamäärään ja -tehoon kykenee alle viisi prosenttia väestöstä, sanoo Itä-Suomen liikuntaopiston rehtori **Vesa Martikkala**.

Elämä on valintoja

Jokainen meistä kuolee aikanaan, se on fakta. Huono kunto ja liikkumattomuus tap-

pavat yhtäläillä kuin tupakointi ja ylipaino tai kolesteroli, sekin on kiistämätön tosiasia. Elämänlaatuun voit kuitenkin vaikuttaa omilla valinnoillasi. Vähäinenkin liikunta on parempi kuin liikkumattomuus. Arkiliikunta, hyötyliikunta, ruokatuntiliikunta, viikkoliikunta, vapaa-ajanliikunta. Liikunta yksin tai seurassa, osana yhteisöä, kavereiden kannustamana tai tukemana. Itse valitsemme oman tiemme, liikunnan ei tarvitse olla rävä poskella tapahtuvaa kilpaurheilua itsensä kanssa tai toisia vastaan. Liikunta voi olla myös miellyttävä kokemus, jolloin voi nauttia luonnosta ja ympäristöstä. Vuodenaikaan sopivia liikuntamuotoja ovat esimerkiksi vaeltaminen, sauvakävely, soutaminen, kävely luonnossa tai osallistuminen kuntoliikuntatapahtumiin, joita kesän ja syksyn aikana järjestetään useissa eri lajeissa. Usein kuulee kerrottavan, ettei ole aikaa. Eihän se pidä paikkaansa, kaikilla meillä on vuorokaudessa tunteja 24, viikossa 168, kuukaudessa 720 ja vuodessa 8 760. Priorisoinnilla ja ajankäytön tehostamisella tästä kykenee lohkaisemaan itselleen tarvittavan tovin liikkumiseen. Sen ajan ei tarvitse olla keneltäkään pois, liikkua voi myös yhdessä esimerkiksi perheen kanssa. Toinen, hyvin yleinen selitys on, ettei osaa. Nykyään on olemassa ns. matalan kynnyksen seuroja ja lajeja, joissa lajiin perehdytetään kädestä pitäen, ja tavoitteena on liikkua kykyjensä mukaan. Jos ei seurassa halua harrastaa, niin varmasti jokaiselta löytyy

ystävä tai henkilö, jolta voi kysyä vinkkejä. Kolmas selitys on, ettei ole rahaa. Liikunnan ei välttämättä tarvitse maksaa, luonnossa liikkuminen on mitä parhainta terapiaa, henkistä ja fyysistä hyvinvointia. Pääomaa, jota kukaan ei voi meiltä viedä. Halusin kertoa, ettei ole olemassa syitä, on vain selityksiä.

Haaste - liikuntapäiväkirja

Ruokapäiväkirjan tuntevat kaikki tai ainakin sen pitämisestä ovat kaikki kuulleet. Nyt voisit haastaa itsesi pitämään liikuntapäiväkirjaa kuukauden ajan. Merkitse päiväkirjaan kaikki päivän aikana tekemäsi liikuntasuoritteet. Liikuntapäiväkirjan pitäminen on sinua itseäsi varten ja voi motivoida sinua liikkumiseen, ainakin se kertoo liikunnan tason ja määrän. Uskon, että ammattikunnassamme liikkuvien ihmisten osuus on huomattavasti suurempi kuin ns. siviiliväestöstä, enkä olekaan heistä huolissani. Olen aidosti huolissani niistä, jotka eivät liiku lainkaan tai liikkuvat suosituksiin nähden liian vähän. En aio tässä kohtaa vedota ammattisotilaita velvoittavaan lakiin, muutoksen tulee lähteä itsestä. Jos muutos lähtee sinusta eikä lääkäristä, olet ajoissa liikkeellä. Kysymyksessä on ennen kaikkea asennemuutos.

Tsemppiä liikunnan monipuoliseen maailmaan, kesä on kasvun ja valon aikaa. Mieli lepää, kunto kohoaa ja elämänlaatu paranee.

Vuoden urheiluteko -tunnustus Kari Pennaselle

Tavoitteena kympit

Teksti: Samuli Vahteristo Kuva: Hannu Teitto

Päälysteliiton jäsenet ovat koko liiton historian ajan olleet maamme eturivin ampujia ja yltäneet SM- ja MM-mitalien lisäksi myös olympiamitaleille. Ammunta on laji, jossa hieman iäkkäämpänäkin voi pärjätä. Tämän on osoittanut todeksi Vuoden urheiluteosta palkittu ylikuuluttanut **Kari Pennanen** (48). Hän alkoi menestyä kansainvälisellä tasolla 30 ikävuoden jälkeen. Pennasen nimi näkyy kiväärilajien osalta kärkitiloilla niin kotimaan kuin ulkomaisten kilpailujen tuloluetteloissa.

Pennasen nimissä on edelleen myös yksi Suomen ennätys, jonka hän ampui vuonna 2005 Eurooppa-cupin kilpailussa Tanskassa: 300 metrin kiväärin 60 laukauksen maakuukilpailussa täydet 600 pistettä.

- Mieltäni lämmittävät myös monet hyvät sijoitukset, jossa EM-mestaruus on viety yhden pisteen erolla ja MM-mitali kolmen pisteen päästä. Ja näitä tapauksia on useita. Viisi kertaa sotilaiden MM-kilpailuissa joukkueitalilla palkittu Pennanen kokee, että puolustusvoimat on vuosien varrella tukenut hienosti hänen urheiluharrastustaan. Pennanen asuu Kouvolassa ja työskentelee opetusupseerina Karjalan prikaatissa.

- Vuoden työtehtävät ja ammunnan harjoitteluaajat suunnitellaan yhdessä päällikön kanssa. Lisäksi PV:n valmennusryhmään kuuluvana olen saanut talon aseita, varusteita ja patruunoita käyttööni. Kaikki nämä

tekijät ovat mahdollistaneet laadukkaan harjoittelun.

Vastineeksi kouluttajana toimiva Pennanen on kyennyt tarjoamaan kokemuksen tuomaa laatua varusmiesten ase- ja ampumakoulutukseen.

- Näkemys ja kokemus asiassa kuin asiassa auttavat työn tekemisessä, eikä tarvitse keksiä selityksiä. Ampumakoulutuksessa välttävät tietyt lainalaisuudet, ja kun pitäytyy oleellisissa perusasioissa, pääsee jo pitkälle, hän kuittaa.

Pennanen mukaan varusmiesten ampumakoulutuksen taso vaihtelee perusyksiköittäin. Nykyisten niukentuneiden patruunakiintiöiden myötä riittävä ampumakoulutuksen määrä on hänen mielestään uhattuna.

- Tilalle pitäisi ottaa muodollista asekäsitelyä eli "kuivaharjoittelua" ja riittävästi. Riittävä harjoittelu on myös meille jokaiselle työturvallisuuskysymys.

Päälysteliiton Vuoden urheiluteko -palkinto meni oikeaan osoitteeseen, mistä saaja itse on vähän hämillään.

- Kuultuani valinnastani olivat mietteeni ristiin. Toisaalta olen mielissäni valinnastani, mutta toisaalta mieteliäs niiden valitsematta jääneiden osalta, joille palkinnon olisi myös voinut jakaa. Parempaa onnea heille ensi vuodelle, tuumi Pennanen.

Tervetuloa VI Päälysteliiton golfmestaruuskilpailuun

Aika: Sunnuntai 7.8.2016, lähdöt kello 12 alkaen.

Paikka: KARG, Vaskiportintie 7, 80780 Kontioniemi

Sarjat: Miehet, A-sarja (HCP 0 – 18,0) ta-soituksellinen lyöntipeli, keltainen tii
Miehet, B-sarja (HCP 18,1 – 36,0) pistebogey, keltainen tii

Naiset, B-sarjan yhteydessä, (HCP 0 – 36,0), pistebogey, punainen tii

Lähtöajat: A-sarja klo 12 alkaen, B-sarja välittömästi A-sarjan jälkeen.

Kilpailumaksu: 60 € sisältäen rangepole-tin ja aamukahvin sämpylällä (klo 9 - 11). Palveluksessa olevat jäsenet voivat hakea jälkikäteen liiton kuntoliikuntatapahtumatu-kea (max 50 % osallistumismaksusta).

Kenttään tutustuminen: Kilpailuun ilmoittautuneilla on mahdollisuus pelata harjoituskierron lauantaina 6.8. hintaan 45 €. Varauksen yhteydessä ilmoitettava KARG:n caddiemasterille, p. (010) 6669040, että pelaa Päälysteliiton kilpailujen harjoituskierroksen.

Ilmoittautuminen: sunnuntaina 31.7. klo 18 mennessä mika.raisanen@paallysteliitto.fi

Ilmoittautumisessa on oltava pelaajan nimi, kotiseura, yhdistys ja tarkka hcp.

Palkinnot: Palkintojen jako välittömästi B-sarjan tulosten valmistuttua. Sarjojen voittajat saavat Päälysteliiton kunniakirjan sekä kiertopalkinnon.

Majoittuminen: Edullista majoitusta on mahdollisuus tiedustella Motelli Kontiosta, Huoltamontie 8, 80770 Kontioniemi (5 km golfkentältä). Tiedustelut p. 040 059 6063 tai majoitus@motellikontio.fi.

Tiedustelut: Kilpailusta ja sen järjestämisestä kilpailunjohtaja Heikki Roseniukselta, heikki.rosenius@hotmail.com tai yhdistyksen puheenjohtaja Mika Räisäältä, mika.raisanen@paallysteliitto.fi. Kilpailupaikasta ja kentästä <http://www.kareliagolf.fi/>

Pohjois-Karjalan Päälystöyhdistys ry

Toisen ihmisen kunnioittaminen

Teksti: Pirkko Lokinperä ja Aku Borenius Kuva: Niina Tanskanen

Viime päivinä on julkisessa mediassa käsitelty hyvinkin paljon aikuisten mielenterveyteen liittyviä asioita. Pääliikkeen Naisten Liiton hallituksen haluaa ottaa osaa tähän keskusteluun omalla esimerkillään. Kuinka yllättävältä tuntuukaan se, että ihminen, joka ulospäin näyttää voivan hyvin, onkin todellisuudessa täysin puhki ja rikki revitty. Miksi emme huomaa, että saatamme satuttaa toista hyvinkin pienin sanoin ja teoin? Esimerkkitapahtumalla haluamme tuoda esille sen, että meidän tulee kunnioittaa toisiamme ja kantaa vastuamme sanoistamme ja teoistamme. Asiat on asianomaisten kesken puitu ja julkaisemiseen on heidän lupansa. Asian nosti esille **Aku Borenius**, fysiikkavalmentaja ja personal trainer. Hän on toiminut jo usean vuoden yksilöiden, pienryhmien ja yhteisöiden parissa nähdessä ja kokien monenmoista. Fysiikkakoulutuksen lisäksi hänellä on suoritettuna opintoja mentaalipuolen valmennuksesta, johon on sisältynyt osa-alueita ihmisen ohjaamisesta ja opettamisesta sekä vuorovaikutustilanteiden käsittelystä.

Loppu onkin sitten Akun kertomaa:

Tiiviin yhteisön jäsenenä oleminen on parhaimmillaan mahtava tapa viettää aikaa, ja se antaa asianomaisille paljon hienoja kokemuksia. Joskus asia voi kuitenkin kääntyä pääläelle. Silloin on aika pysähtyä ja selvittää epäselvät asiat.

Minulla on muutamia vuosia jatkunut valmennussuhde erään henkilön kanssa, ja siitä on tullut henkilökohtainen. Niin sen hyvässä valmennussuhteessa pitää ollakin ja näin käy, kun saman ihmisen kanssa säännöllisesti toimitaan ja kemiat kohtaavat. Se on pelkästään hyvä asia.

Mitä ko. asiakas haki, kun tuli puheilleni ensi kertaa? Hyvää oloa ja parempaa jaksamista niin henkisesti kuin fyysisestikin. Ajan mittaan tavoitteet muuttuivat ja kasvoivat. Hänellä on mennyt tosi hienosti ja elämänlaatu parantunut.

Asiakkaani on saanut ikäviä kommentteja elämäntapamuutoksensa suhteen. En ollut uskoa korviani. En ehkä kaikkea suoraan uskonutkaan sellaisenaan – niin pöyristyttävältä väitteet kuulostivat. Hän on myös

Fysiikkavalmentaja ja personal trainer Aku Borenius haluaa esimerkkitapahtuman myötä herättää ihmisiä yhteen asiaan, toisen kunnioittamiseen.

pitänyt näitä asioita aivan liian pitkään omalla tietonaan ja pyrkinyt olemaan mahdollisimman rauhallinen joka suuntaan. Se jos jokin on hyvin kuluttavaa.

Ikäviä asioita, joita hän on joutunut kuulemaan, on ollut aika paljon. Esimerkin vuoksi kerron kaksi, joita on perusjärkevä ihmisen hyvin vaikea ymmärtää. Miksi toiselle halutaan ilman syytä sanoa jotain näin pahaa ja satuttavaa? Tämä kielii selkeästi puhujan omasta huonosta itsetunnosta ja jonkinlaisesta kateudesta.

Ensiksi asiakkaani on saanut kuulla halveksuntaa kuntoilun aloittamisesta. Jos joku pystyy perustelemaan minulle yhdenkin hyvän syyn, miksi hän ei olisi aloittanut tätä projektia, käyn mielelläni järkevää keskustelua asiasta. Toiseksi on annettu ymmärtää, että hän on hakenut seuraa nuoremasta miehestä. Tähän ei voi muuta vastata kuin, että kukin voi mennä ihan mi-

hin liikunta- ja hyvinvointialan paikkaan vaan ja pyytää tällaista palvelua ja sitten voidaan keskustella, että miten meni.

On paljon muitakin, mutta tämän kirjoituksen tarkoitus on herättää ihmisiä yhteen asiaan, toisen kunnioittamiseen. En halua hyökätä ketään vastaan. Pyydän, mieti miten kohtelet lähimmäisiäsi, minä ainakin mietin.

Yleinen ohje elämäntapamuutokseen: Ensimmäinen tehtävä on hyväksyä oma itensä ja ymmärtää olla armollinen omia valintoja kohtaan. Ihmisiä tässä kaikki ollaan. Mitä sitten teetkin, aloita pienin askelin, kokeile ja tunnustele, miltä muutos tuntuu. Hae toimintatapoja säännöllisyyttä ja anna muutoksille aikaa. Sen jälkeen ehtii viilaamaan koko loppuelämän pieniä asioita.

ATOP – Perinteen vaalija

Arvokas historiatieto on vaarassa kadota

Teksti: Ari Pakarinen

Päälystöyhdistyksillä ja aiemmin kerhoilla on ollut merkittävä osa ammattikunnan yhtenäisyyden rakentajina. Ammattikunnan perinneyhdistyksessä (ATOP) on noussut huoli siitä, kuinka muutuvissa tilanteissa yhdistysten arkistoille ja perinne-esineille käy. Arkistot ja esineet ovat tulevaisuudessa tutkijoille, historiikki- en kirjoittajille ja muille perinne-asioista kiinnostuneille elintärkeitä.

ATOP tukee yhdistyksiä muuttuvissa tilanteissa perinneasioissa, mutta yhdistysten tulee olla aloitteellisia omien arkistojen ja perinne-esineiden osalta. Ensimmäisenä toimenpiteenä suositellaan, että asiakirja-arkistot tarkistetaan ja luetteloidaan yhdistyksillä oleva perinne-esineistö. Lisäksi on selvitettävä niiden yhdistysten omistamien, mutta toisaalla säilytyksessä olevan materiaalin sijainti. Tällaisia paikkoja voivat olla esimerkiksi joukko-osastojen perinnehuoneet.

Yhdistyksen lakkautuessa pöytäkirjat ja muut asiakirjat käsitellään ohjeiden mukaan ja toimitetaan arkistoitavaksi. Päälystöyhdistysten osalta oikea osoite on Toimihenkilöarkisto. Toimihenkilöarkisto ottaa vastaan ja säilyttää toimihenkilöammattijärjestöjen pysyvästi säilytettävää arkistomateriaalia sekä luottamus- ja toimihenkilöiden arkistomateriaalia.

Luovuttaessaan arkistoa yhdistys tekee luovutuspäätöksen, jossa on päätös luovutuksen tekemisestä, luovutettavan aineiston rajavuodet, mahdolliset salassapitoajat ja muut käyttörajoitukset sekä tutkimusluvan antaja rajoitusajana. Ohjeita ja yhteystietoja arkistoluovutuksesta löytyy Toimihenkilöarkiston kotisivulta www.th-arkisto.fi.

Perinneyhdistys ATOP opastaa ja avustaa kaikissa arkistasioissa ja perinne-esineistön säilytysasioissa.

Pääosa kuvan Turun kerhon juhloista on jo manan majoilla, mutta monet kai kääntyisivät haudoissaan, jos tietäisivät, miten hieno perinne "väkivalloin" katkaistaan. Huovinnrinteen Päälystökerho sulkee ovensa 1. heinäkuuta. Yhdistyksellä on lukuisa määrä hienoja perinne-esineitä, joista osa on peräisin Turun aliupseerikerholta. Porin prikaati siirtyi vaihteittain 1960-luvun alkupuolella Turusta Huovinnrinteelle. Silloinen aliupseerikunta perusti oma yhdistyksensä, joka sai Turun kerholta lukuisan määrän irtaimistoa ja esineitä uuden kerhokennuksen sisustamiseen. Kuva: Porilaismuseo.

Evp-yhdistys tarjoaa mukavaa yhdessäoloa

Teksti: Markku Virtanen

Päälystöliiton Evp-yhdistys järjesti seminaarin jäsenilleen 23. - 24.5. Tallinkin Baltic Queen -aluksella. Matkalle osallistui 51 jäsentä puolisoineen. Lähtöiltana vietimme tiiviin kaksi ja puolittuntisen keskustellen yhdistyksemme toiminnasta, miten sitä voitaisiin kehittää entistä paremmin jäseniä palvelemaan. Hallitus sai erittäin paljon hyviä vinkkejä toiminnan tehostamiseksi. Esille nousi tiedottamisen haasteet ja sen parantamiseksi ehdotettiin yhtenä vaihtoehtona mm. Facebookiin menoa. Asiaa tulee harkita tarkkaan, mutta toisaalta kaikkea voi kokeilla ainakin kerran. Lisäksi ehdotettiin syysristeilyä. Tämän vuoden toimintasuunnitelmassa sitä ei ole, mutta asiaa harkitaan vahvasti seuraavaan suunnitelmaan.

Vuoden 2016 kesäpäivät vietetään Yterissä elokuun ensimmäisenä viikonloppuna 6. - 7.8. Ilmoittautumiset Lauri Sundille 30.6. mennessä. Luvassa on taas kerran mielenpainuvat päivät, jolloin on mahdollista tavata kavereita palvelusvuosilta ja luoda uusia tuttavuuksia. Päiviä vietetään perinteisen kaavan mukaan. Saapuminen joko perjantaina tai lauantaina. Lauantaina lounaan jälkeen on yhteistä tekemistä. Tällä kertaa se on maakuntamatkailua eli tutustumme Poriin ja sen ympäristöön oppaiden kera. Ilta päättyy veljesillalliseen. Sunnuntaina palataan kotiin. Tervetuloa mukaan. Kalenteriin kannattaa merkitä jo etukäteen vuoden 2017 päätaphtumat. Perinnepäiviä vietetään Lahdessa 18. - 19.3. ja Kesäpäiviä tangokaupunki Seinäjoella 5. - 6.8. Näistä kummastakin tapahtumasta kerrotaan tarkemmin myöhemmin ilmestyvissä Päälystölehdissä.

Tervetuloa kurssitapaamiseen

Päälystöopisto PO I 44 Y
Kurssitapaaminen pidetään
Lappeenrannassa Maasotakoululla 13.-
14.8.2016. Lisätiedot Sakari Vuorenmaa,
0299 500 783

KUINKA SELVIÄISIT KAIKESTA *jos jäisit yksin?*

Henkivakuutus turvaa toimeentulosi, jos jätät yksin pitämään huolta perheestäsi. Järjestösi neuvotteleman jäsenenä saat mielenrauhaa jo muutamalla eurolla kuussa. Nyt kaikkiin uusiin Primus-henki- ja -tapaturmavakuutuksiin kuuluu lisäetuna 2000 euron Selviytymisturva, joka on lisäkorvaus kuoleman tapauksessa. Eiköhän hoideta asia kuntoon saman tien! Kattavimman vakuutusturvan koko perheelle saat osoitteesta

henkivakuutuskuntoon.fi

Vakuutuksen myöntää Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kaleva.

Nyt
kaupan päälle
2000 €
SELVIYTYMISTURVA

Ole huoletta. Me autamme.

PLUSSA
K-PLUSSAA IFIN VAKUUTUKSISTA